

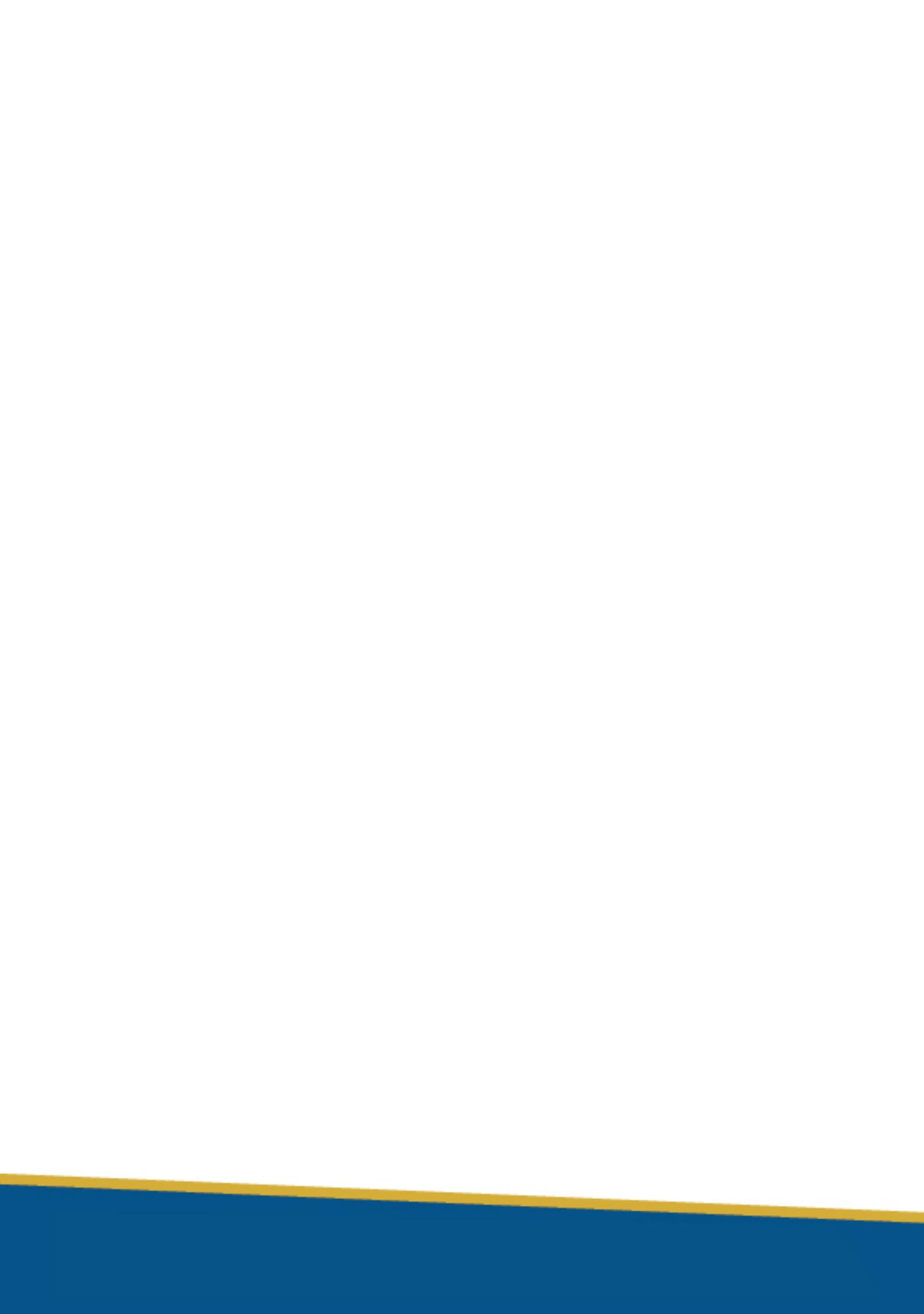
ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПРОГРАМА РАДА ВЛАДЕ ЦРНЕ ГОРЕ

МАНДАТАРА ДР ЗДРАВКА КРИВОКАПИЋА НА СЈЕДНИЦИ СКУПШТИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

PREDSTAVLJANJE PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE

MANDATARA DR ZDRAVKA KRIVOKAPIĆA NA SJEDNICI SKUPŠTINE CRNE GORE

ЕКСПОЗЕ

Уважени грађани Црне Горе,
Поштовани предсједничке државе,
Поштовани предсједничке Скупштине,
Поштовани посланици, dame и господо,

На самом почетку желим свим посланицима да честитам на избору за овај сазив Скупштине, уз наду да ће својим дјеловањем допринијети да овај дом буде окосница демократије и слободе говора.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Црна Гора је 30. августа ове године, вољом грађана, први пут у својој историји на демократски начин промијенила власт. И поред тога што је у формалном смислу, вишепартијски систем уведен у уставни поредак прије тридесет година, можемо са сигурношћу констатовати да су тек сада створени сви неопходни предуслови да се образује прва демократска Влада. Из тог разлога, потпуно смо свјесни да је наша обавеза и историјска и непоновљива.

Дозволите ми да се кратко осврнем на вијеме иза нас. У свом вишевјековном битињању, наша држава пролазила је кроз различите фазе развоја које су, у коначном, опредјељивале и карактер тадашњих власти. Притиснуте вишевјековном борбом за слободу и голи опстанак, генерације наших предака трудиле су се да свом потомству оставе државу која ће, бар за нијансу, бити развијенија и уређенија него што су је они затекли. То ће бити и главни циљ нове власти – да, једном када одемо са ових функција, Црна Гора буде уређенија, сложнија и богатија него што је то сада.

EKSPOZE

Uvaženi građani Crne Gore,
Poštovani predsjedničke države,
Poštovani predsjedničke Skupštine,
Poštovani poslanici, dame i gospodo,

Na samom početku želim svim poslanicima da čestitam na izboru za ovaj saziv Skupštine, uz nadu da će svojim djelovanjem doprinijeti da ovaj dom bude okosnica demokratije i slobode govora.

UVODNE НАПОМЕНЕ

Crna Gora je 30. avgusta ove godine, voljom građana, prvi put u svojoj istoriji na demokratski način promijenila vlast. I pored toga što je u formalnom smislu, višepartijski sistem uveden u ustavni poretku prije trideset godina, možemo sa sigurnošću konstatovati da su tek sada stvorenii svi neophodni preduslovi da se obrazuje prva demokratska Vlada. Iz tog razloga, potpuno smo svjesni da je naša obaveza i istorijska i neponovljiva.

Dozvolite mi da se kratko osvrnem na vijeme iza nas. U svom viševjekovnom bitisanju, naša država prolazila je kroz različite faze razvoja koje su, u konačnom, opredjeljivale i karakter tadašnjih vlasti. Pritisnute viševjekovnom borbom za slobodu i golim opstanak, generacije naših predaka trudile su se da svom potomstvu ostave državu koja će, bar za niјансу, biti razvijenija i uređenija nego što su je oni zatekli. To će biti i glavni cilj nove vlasti – da, jednom kada odemo sa ovih funkcija, Crna Gora bude uređenija, složnija i bogatija nego što je to sada.

Задатак неће бити лак, а изазови који нас чекају захтијевају ангажовање читавог друштва.

Стање које затичемо можемо с правом назвати својеврсним државним ударом: ситуација у јавним финансијама је озбиљна, административни апарат прегломазан и неефикасан, епидемиолошка ситуација изазвана вирусом COVID19 је изван контроле, здравствени систем је надомак колапса, док је медицинско особље на ивици издржљивости, регуларност образовног процеса је под знаком питања, незапосленост сваким даном расте усљед снажне економске рецесије, а грађани су одавно изгубили повјерење у институције.

Криза је велика, одлазећа власт је примјенила и спроводи сценарио спрјене земље како би нам додатно отежала посао, али то нас није поколебало и свјесни смо да се постојећа криза може превазићи искључиво реформама, поштеним и домаћинским управљањем, знањем и перманентним радом на јачању економије и унапређивању владавине права.

У политику сам ушао срцем, љубављу, с вјером и жељом за бољу будућност Црне Горе – љубављу према Црној Гори и народу, а срцем ради очувања праћедовског завјета, са жељом да заједно створимо бољу будућност за нас и нашу дјецу.

Задатак који данас преузимамо након тридесетогодишње владавине ДПС-а и њихових коалиционих партнера, веома је тежак, изазови су велики, али и у овој кризи једини избор који имамо је да искористимо шансу да нашу Црну Гору поново вратимо на прави пут. Стoga нам је потребно заједничко дјеловање свих посланика Парламента и свих грађана. Сарадња са Скупштином нам је један од главних приоритета.

Извршна власт неће, као до сада, наметати диктат Скупштини, него ће се трудити да заједнички ради оно што је најбоље за наше грађане. Морамо поправити односе на путу до циља, а то је бОљтак, сигурност и већи квалитет живота свих наших грађана. Путеви могу бити различити, али добра намјера, уз најквалитетнија рјешења, највише ће се вредновати.

Zadatak neće biti lak, a izazovi koji nas čekaju zahtijevaju angažovanje čitavog društva.

Stanje koje zatičemo možemo s правом nazvati својеврšnim državnim udarom: situacija u javnim finansijama je ozbiljna, administrativni aparat preglomazan i neefikasan, epidemiološka situacija izazvana virusom COVID19 je izvan kontrole, zdravstveni sistem je nadomak kolapsa, dok je medicinsko osoblje na ivici izdržljivosti, regularnost obrazovnog procesa je pod znakom pitanja, nezaposlenost svakim danom raste uslijed snažne ekonomske recesije, a građani su odavno izgubili povjerenje u institucije.

Kriza je velika, odlazeća vlast je primjenila i sprovodi scenario sprjene zemlje kako bi nam dodatno otežala posao, ali to nas nije pokolebalo i svjesni smo da se postojeća kriza može prevazići isključivo reformama, poštenim i domaćinskim upravljanjem, znanjem i permanentnim radom na jačanju ekonomije i unapređivanju vladavine prava.

U politiku sam ušao srcem, ljubavlju, s vjerom i željom za bolju budućnost Crne Gore – ljubavlju prema Crnoj Gori i narodu, a srcem radi očuvanja pravedovskog zavjeta, sa željom da zajedno stvorimo bolju budućnost za nas i našu djecu.

Zadatak koji danas preuzimamo nakon tridesetogodišnje vladavine DPS-a i njihovih koalicionih partnera, veoma je težak, izazovi su veliki, ali i u ovoj krizi jedini izbor koji imamo je da iskoristimo šansu da našu Crnu Goru ponovo vratimo na pravi put. Stoga nam je potrebno zajedničko djelovanje svih poslanika Parlamenta i svih građana. Saradnja sa Skupštinom nam je jedan od glavnih prioriteta.

Izvršna vlast neće, kao do sada, nametati diktat Skupštini, nego će se truditi da zajednički radi ono što je najbolje za naše građane. Moramo popraviti odnose na putu do cilja, a to je boljičak, sigurnost i veći kvalitet života svih naših građana. Putevi mogu biti različiti, ali dobra namjera, uz najkvalitetnija rješenja, najviše će se vrednovati.

За затечено сање, можемо врло прецизно рећи, одговорност не сносе грађани, нити доскорашња опозиција, а данашња позиција, већ одговорност сноси само и искључиво претходна власт.

Грађани су увијек били спремни, а данас су још спремнији да нашу Црну Гору учине сигурном, успјешном, богатом и срећном државом.

Оно што је недостајало свих ових година јесте политичка воља да се ови идеали спроведу у дјело, као и стратегија и план пута како да се то учини.

Изборима одржаним 30. августа 2020. године грађани су изабрали слободу и повратили право да узму судбину у своје руке. Ова Скупштина и нова Влада представљају ту слободу и посљедице су тог избора. Добили смо мандат за промјене. Кад бисмо којим случајем заборавили шта је народ поручио на овим изборима и ако бисмо помислили да смо добили мандат јер смо предодређени да владамо, тог тренутка бисмо се могли сматрати губитницима. Тада би био би много већи него пук губитак власти. То би био губитак части, то би био губитак историје. Овде смо због грађана – њима служимо и бољи живот грађана је наш коначни циљ.

Бивши режим, својом надменом и нетрпљивом политиком, свео је све нас у простор сучељавања, непотребног надгорњавања и на крају нас увео у свађе и подјеле.

Нама свима било је потребно само једно – да живимо живот достојан човјека.

Наши грађани траже сигурно и слободно друштво, ефикасно здравство и квалитетно образовање. Они желе да раде и живе од свога рада, што је данас готово немогуће.

Наша је дужност да грађанима обезбиједимо све слободе, сигурност и егзистенцију достојну човјека. Зaboravili smo na solidarnost, čojsvo i ljudskost. Интереси одређених појedinaца били су испред интереса друштва. То се више никада не смije desiti. Kao i uviјek do sada, tako i u ovom modernom dobu, ne smijemo zaboraviti dubinu i dimenzije поштovanja, пошtenja, pravičnosti i istinoljublja, koje oslonjene na saosjećajnost i praštanje vraćaju чovjeku. Taj moralni

Za zateчено стање, можемо vrlo precizno reći, odgovornost ne snose građani, niti doskorashnja opozicija, a današnja pozicija, već odgovornost snosi samo i isključivo prethodna vlast.

Građani su uvijek bili spremni, a danas su još spremniji da našu Crnu Goru učine sigurnom, uspješnom, bogatom i srećnom državom.

Ono što je nedostajalo svih ovih godina jeste politička volja da se ovi ideali sprovedu u djelo, kao i strategija i plan puta kako da se to učini.

Izborima održanim 30. avgusta 2020. godine građani su izabrali slobodu i povratili pravo da uzmu sudbinu u svoje ruke. Ova Skupština i nova Vlada predstavljaju tu slobodu i posljedice su tog izbora. Dobili smo mandat za promjene. Kad bismo kojim slučajem zaboravili šta je narod poručio na ovim izborima i ako bismo pomislili da smo dobili mandat jer smo predodređeni da vladamo, tog trenutka bismo se mogli smatrati gubitnicima. Taj gubitak bio bi mnogo veći nego puk gubitak vlasti. To bi bio gubitak časti, to bi bio gubitak istorije. Ovdje smo zbog građana – njima služimo i bolji život građana je naš konačni cilj.

Bivši režim, svojom nadmenom i netrpeljivom politikom, sveo je sve nas u prostor sučeljavanja, nepotrebног nadgorњavanja i na kraju nas uveo u svađe i podjele.

Nama svima bilo je potrebno samo jedno – da živimo život достојан човјека.

Naši građani traže sigurno i slободно društvo, efikasno zdravstvo i kvalitetno obrazovanje. Oni žele da rade i žive od svoga rada, što je danas gotovo nemoguće.

Naša je dužnost da građanima obezbijedimo sve slobode, sigurnost i egzistenciju dostojnu čovjeka. Zaboravili smo na solidarnost, čojsvo i ljudskost. Interesi određenih pojedinaца bili su ispred interesa društva. To se više nikada ne smije desiti. Kao i uviјek do sada, tako i u ovom modernom dobu, ne smijemo zaboraviti dubinu i dimenzije поштovanja, пошtenja, pravičnosti i istinoljublja, koje oslonjene na saosjećajnost i praštanje vraćaju čovjeku. Taj moralni

поштења, правичности и истинолубља, које ослоњене на саосјећајност и праштање враћају човјека човјеку. Тада морални препород се брже дешава када се постојећи систем квазивриједности трансформише у пожељни, тј. систем јединих исправних вриједности.

Сви смо се, мање-више, навикли на недосљедност политичког приступа бивше власти, усмјerenog ка интересима и богаћењу појединача и предуго га прихватали као не-промјенљиву чињеницу. Тако је бивша владајућа гарнитура срастала са државом више од три деценије, разарајући је у економском и моралном смислу, константно нарушавајући стандард живота и достојанство грађанина. Првидно је створен осјећај непобједивости претходног режима и зато је историјска побједа на изборима 30. августа растјерала маглу и ослободила сваког појединца. Стисак система над народом је престао и од тог тренутка, када је тај исти народ – а не појединач – постао херој, десила се слобода.

Слобода се данас осјећа у сваком кутку Црне Горе. Иако се још изговара тихо, наш народ поново вјерије у боље сјутра. Ову искру слободе морамо да сачувамо као искру неугасивог дјеловања, да је распламсамо и у потпуности ослободимо наш народ. Безбједан и економски независан грађанин који живи од свог рада, слободан је човјек.

Никада више не смијемо дозволити да питање: „За кога сте гласали?”, буде пресудно за егзистенцију наших грађана – појединача, цијелих породица и заједница.

Мјерило напретка морају постати знања, вјештине и резултати рада. Слободан и економски независан грађанин представља снагу наше опредијељености да развијамо демократију. То је наш главни завјет, који морамо да сачувамо као тековину за будућност. Али то морамо учинити заједно. Слобода и демократија подразумијевају лично учествовање, а самим тим и одговорност свакога од нас.

Preporod se brže dešava kada se postojeći sistem kvazivrijednosti transformiše u poželjni, tj. sistem jedinih ispravnih vrijednosti.

Svi smo se, manje-више, navikli na nedosljednost političkog pristupa bivše vlasti, usmjerenu ka interesima i bogaćenju pojedinača i predugo ga prihvatali kao nepromjenljivu činjenicu. Tako je bivša vladajuća garnitura sraštala sa državom više od tri decenije, razarajući je u ekonomskom i moralnom smislu, konstantno narušavajući standard života i dostojanstvo građanina. Pravidno je stvoren osjećaj nepobjedivosti prethodnog režima i zato je istorijska pobeda na izborima 30. avgusta rastjerala maglu i oslobodila svakog pojedinca. Stisk sistema nad narodom je prestao i od tog trenutka, kada je taj isti narod – a ne pojedinac – postao heroj, desila se sloboda.

Sloboda se danas osjeća u svakom kutku Crne Gore. Iako se još izgovara tih, naš narod ponovo vjeruje u bolje sјutra. Ovu iškrubu slobode moramo da sačuvamo kao iškrubu neugasivog dјelovanja, da je rasplamsamo i u potpunosti oslobodimo naš narod. Bezbjedan i ekonomski nezavisani građanin koji živi od svog rada, slobodan je čovjek.

Nikada više ne smijemo dozvoliti da pitanje: „Za koga ste glasali?”, буде presudno za egzistenciju naših građana – pojedinača, cijelih porodica i zajednica.

Mjerilo napretka moraju postati znanja, vještine i rezultati rada. Slobodan i ekonomski nezavisni građanin predstavlja snagu naše opredijeljenosti da razvijamo demokratiju. To je naš glavni zavjet, koji moramo da sačuvamo kao tekovinu za budućnost. Ali to moramo učiniti zajedno. Sloboda i demokratija podrazumijevaju lično učestvovanje, a samim tim i odgovornost svakoga od nas.

Држава је снажна онолико колико су јој снажне институције. Зато је једна од наших најважнијих обавеза да их ревитализујемо, ојачамо њихову ефикасност и вратимо пољуљано повјерење.

Нема тих појединача ни паралелних институција, које смију бити јаче од државе.

Наш циљ је стварање система који више неће бити у функцији једне партије, одређене интересне групе или појединца, већ у функцији свих грађана.

Трудићу се да будем премијер који ће мање говорити, а више радити, који ће бити само један од вас, присутан у народу, са тежњом да саслушам и разумијем потребе. Желим да испуним очекивања свих који су гласали за промјене, али и да одагнам страхове и бојазни оних који се промјена плаше.

PRIORITETI

Како видим Црну Гору? Када бих нас упоређивао са другим државама, волио бих да за четири године учинимо Црну Гору сличном Луксембургу, са нагласком на жељи да сви будемо солидарнији и хуманији, да живимо у држави која служи човјеку и у којој ће човјек служити њој.

Нама ће грађанин бити на правом мјесту. Циљ нам је да Црна Гора буде држава остварених и задовољних људи, који ће се суочавати са реалним проблемима и рјешавати их, без обзира на то да ли су они из приватне, економске, еколошке, друштвене или политичке сфере.

Залагаћемо се за:

- Правду и равноправност свих грађана, без обзира на њихово имовно стање или ујверења (било да су она вјерска, национална или политичка), оријентације и опредјељења;

- Беспоштедну борбу против корупције и криминала;

- Његовање добросусједских односа са земљама окружења и искрено пријатељство са свим земљама;

Држава је снажна онолико колико су јој снажне институције. Зато је једна од најважнијих обавеза да их ревитализујемо, ојачамо њихову ефикасност и вратимо пољуљано повјерење.

Nema tih pojedinaca ni paralelnih institucija, koje smiju biti jače od države.

Naš cilj je stvaranje sistema koji više neće biti u funkciji jedne partije, određene interesne grupe ili pojedinca, već u funkciji svih građana.

Trudiću se da budem premijer koji će manje govoriti, a više raditi, koji će biti samo jedan od vas, prisutan u narodu, sa težnjom da saslušam i razumijem potrebe. Želim da ispunim očekivanja svih koji su glasali za promjene, ali i da odagnam strahove i bojazni onih koji se promjena plaše.

PRIORITETI

Kako vidim Crnu Goru? Kada bih nas upoređivao sa drugim državama, volio bih da za četiri godine učinimo Crnu Goru sličnom Luksemburgu, sa naglaskom na želji da svi budemo solidarniji i humaniji, da živimo u državi koja služi čovjeku i u kojoj će čovjek služiti njoj.

Nama će građanin biti na prvom mjestu. Cilj nam je da Crna Gora bude država ostvarenih i zadovoljnih ljudi, koji će se suočavati sa realnim problemima i rješavati ih, bez obzira na to da li su oni iz privatne, ekonomske, ekološke, društvene ili političke sfere.

Zalagaćemo se za:

- Pravdu i ravnopravnost svih građana, bez obzira na njihovo imovno stanje ili uvjerenja (bilo da su ona vjerska, nacionalna ili politička), orientacije i opredjeljenja;

- Bespoštednu borbu protiv korupcije i kriminala;

- Njegovanje dobrosusjedskih odnosa sa zemljama okruženja i iskreno prijateljstvo sa svim zemljama;

-Апсолутно обезбеђење услова да грађанин у фер и поштеној атмосфери бира своје представнике на демократским изборима;

-Смањење трошкова у области јавне потрошње, што ће подразумијевати више рада, реда и одрицања од привилегија;

-Стварање повјерења јавности и потпуну транспарентност рада државне администрације;

-Подстицање прерађивачке индустрије, производње хране, ИТ сектора, туризма и свих акција економског развоја – оног који је одржив и инклузиван, базиран на иновацијама и знању;

-Усмјеравање капиталних инвестиција у стратешке приоритете Црне Горе – прије свега у енергетску и саобраћајну инфраструктуру;

-Унапређење корпоративног управљања државним предузећима и њихову деполитизацију;

-Промовисање хумане дуалне економије, ослоњене на породична газдинства у секторима попут пољопривреде, минииндустрије, дрвопрераде, туризма;

-Мјере економског опоравка и подршке опоравку привреде након пандемије корона вируса;

-Здраву животну средину;

-Доступност информација и осуду свих злоупотреба пред судом јавности; Слободу говора и заштиту личног достојанства;

-Елиминисање свих облика дискриминације;

-Слободу вјеријсповијести;

-Слободу медија;

-Сарадњу са цивилним друштвом у реализацији општекорисних пројеката; загарантованост личне слободе и људских права у складу с највишим стандардима;

-Апсолутно обезбеђење услова да грађанин у фер и поштеној атмосфери бира своје представнике на демократским изборима;

-Смањење трошкова у области јавне потрошње, што ће подразумијевати више рада, реда и одрицања од привилегија;

-Стварање повјерења јавности и потпуну transparentnost rada državne administracije;

-Подстicanje prerađivačke industrije, proizvodnje hrane, IT sektora, turizma i svih akcija ekonomskog razvoja – onog koji je održiv i inkluzivan, baziran na inovacijama i znanju;

-Usmjeravanje kapitalnih investicija u strateške prioritete Crne Gore – prije svega u energetsku i saobraćajnu infrastrukturu;

-Unapređenje korporativnog upravljanja državnim preduzećima i njihovu depolitizaciju;

-Promovisanje humane dualne ekonomije, oslonjene na porodična gazdinства u sektorima poput poljoprivrede, miniindustrije, drvoprerade, turizma;

-Mjere ekonomskog oporavka i podrške oporavku privredne nakon pandemije korona virusa;

-Zdravu životnu sredinu;

-Dostupnost informacija i osudu svih zloupotreba pred sudom javnosti; Slobodu govora i zaštitu ličnog dostojanstva;

-Eliminisanje svih oblika diskriminacije;

-Slobodu vjeroispovijesti;

-Slobodu medija;

-Saradnju sa civilnim društvom u realizaciji opštekorisnih projekata; zagarantovanost lične slobode i ljudskih prava u skladu s najvišim standardima;

-Промовисање и обезбеђење инфраструктуре и мјера усмјерених на то да Црна Гора постане истински еколошка држава;

-Досљедно спровођење реформи у циљу демократизације одбрамбеног система са посебним фокусом на деполитизацију;

-Враћање угледа и интегритета институцијама система националне безbjednosti, као основног предуслова повјерења грађана у њихов рад;

-Континуирано изграђивање свих предуслова за мир и стабилност;

-Здравство посвећено пацијенту и усмјерено на борбу са свим здравственим изазовима;

-Мјере социјалне заштите и заштиту рањивих категорија становништва;

-Образовање фокусирано на креативност и препознавање талената; спортски развој дјеце и омладине, која, од вртића па до универзитета, треба да се надмеће у спортском духу;

-Културу која се заснива на његовању традиције и разлика, а која подстиче креативност и прави искораке.

Наше опредељење је да предано и одговорно приступимо бројним изазовима и проблемима, немајући циљ да владамо, него да служимо и унапређујемо, па зато смјењивост сматрамо приликом за бољи избор. Трудићемо се да увијек видимо оно што је најбоље, да дјелујемо добронамјерно, да би резултат довео до рјешења која ће свима нама на најбољи начин обезбиједити просперитет, видљив напредак и квалитет живота на нивоу европских стандарда.

Наша нова Влада, прије него што је и почела, добила је низ атрибута: експертска, реформска и томе слично, али ипак њена основна тежња је да буде Влада свих, односно Влада народа, јер нам је грађанин на првом мјесту и желимо да служимо нашим грађанима, домаћински и одговорно – за просперитет нашег друштва у целини.

-Promovisanje i obezbjeđenje infrastrukture i mjera usmjerenih na to da Crna Gora postane istinski ekološka država;

-Dosljedno sprovodenje reformi u cilju demokratizacije odbrambenog sistema sa posebnim fokusom na depolitizaciju;

-Vraćanje ugleda i integriteta institucijama sistema nacionalne bezbjednosti, kao osnovnog preduslova povjerenja građana u njihov rad;

-Kontinuirano izgrađivanje svih preduслова za mir i stabilnost;

-Zdravstvo posvećeno pacijentu i usmjereno na borbu sa svim zdravstvenim izazovima;

-Mjere socijalne zaštite i zaštitu ranjivih kategorija stanovništva;

-Obrazovanje fokusirano na kreativnost i prepoznavanje talenata; sportski razvoj djece i omladine, koja, od vrtića pa do univerziteta, treba da se nadmeće u sportskom duhu;

-Kulturu koja se zasniva na njegovanju tradicije i razlika, a koja podstiče kreativnost i pravi iskorake.

Naše opredeljenje je da predano i odgovorno pristupimo brojnim izazovima i problemima, nemajući cilj da vladamo, nego da služimo i unapređujemo, pa zato smjenjivost smatramo prilikom za bolji izbor. Trudićemo se da uvijek vidimo ono što je najbolje, da djelujemo dobronamjerno, da bi rezultat doveo do rješenja koja će svima nama na najbolji način obezbijediti prosperitet, vidljiv napredak i kvalitet života na nivou evropskih standarda.

Naša nova Vlada, prije nego što je i počela, dobila je niz atributa: ekspertska, reformska i tome slično, ali ipak njena osnovna težnja je da bude Vlada svih, odnosno Vlada naroda, jer nam je građanin na prvom mjestu i želimo da služimo našim građanima, domaćinsko i odgovorno – za prosperitet našeg društva u cijelini.

Мудрост наших предака, способност наше генерације и трасирање будућности нашим потомцима, обавезују све нас да та начела поштујемо.

У овом моменту потребно је да у први план поставимо економију, борбу са ковидом, као и истинску владавину права, тиме направимо заокрет од досадашње политике и окренемо се просперитету и буљитку Црне Горе.

Нова Влада ће пуним капацитетом наставити преговоре са Европском унијом, како би Црна Гора што прије постала њена пуноправна чланица.

Црна Гора је преговоре са ЕУ започела у јуну 2012., дакле прије више од осам (8) година. Тек недавно је одлазећа Влада отворила и посљедње преговарачко поглавље. На жалост, само три поглавља су до сада затворена и то мањом она која се затварају по аутоматизму. Ово је најспорији темпо преговора које је до сада водила нека држава - кандидат у историји Европске уније – с изузетком посебних случајева. Спорије од овога тешко да је могуће.

Из посљедњег, као и из ранијих извјештаја, како Европске комисије, тако иrenomiranih међunarodnih организација и института попут Fridom Haus-a (Freedom House) i Transparency International, јасно је да нову Владу чека веома тежак посао, јер је Црна Гора до данас била лажна демократија, или оно што називамо „хибридним режимом“ – партијска држава са огромном корупцијом, организованим криминалом, нереформисаним судством, крхком економијом зависном од туризма, огромним социјалним разликама...

Стога је јасно да ће будући напредак у преговорима са ЕУ директно зависити од спровођења реформи у области владавине права, то јест испуњавања јасно дефинисаних критеријума у поглављима 23 и 24, које је досадашња Влада прилично игнорисала.

Независност, професионализам, ефикасност и одговорност нашег правосуђа такође су јако проблематични.

Mudrost naših predaka, sposobnost naše generacije i trasiranje budućnosti našim potomcima, obavezuju sve nas da ta načela poštujemo.

U ovom momentu potrebno je da u prvi plan postavimo ekonomiju, borbu sa kovidom, kao i istinsku vladavinu prava, time napravimo zaokret od dosadašnje politike i okrenemo se prosperitetu i boljitu Crne Gore.

Nova Vlada će punim kapacitetom nastaviti pregovore sa Evropskom unijom, kako bi Crna Gora što prije postala njena punopravna članica.

Crna Gora je pregovore sa EU započela u junu 2012., dakle prije više od osam (8) godina. Tek nedavno je odlazeća Vlada otvorila i posljednje prugovaračko poglavje. Na žalost, само tri poglavja su do sada zatvorena i to mahom она која se zatvaraju po automatizmu. Ovo je најспорији tempo pregovora које је до сада водила нека држава - кандидат у историји Европске уније – с изузетком посебних slučajeva. Sporije od ovoga teško da je moguće.

Iz posljednjeg, као и из ranijih izvještaja, како Европске комисије, тако иrenomiranih međunarodnih organizacija i instituta poput Fridom Haus-a (Freedom House) i Transparency International, јасно је да нову Владу чека веома тежак посао, јер је Црна Гора до данас била лажна демократија, или оно што називамо „хибридним режимом“ – партијска држава са огромном корупцијом, организованим криминалом, нереформисаним судством, крхком економијом зависном од туризма, огромним социјалним разликама...

Stoga je јасно да ће будући napredak u prugovorima sa EU direktno zavisiti od sprovođenja reformi u oblasti vladavine prava, to jest ispunjavanja jasno definisanih kriterijuma u poglavljima 23 i 24, koje je dosadašnja Vlada prilično ignorisala.

Nezavisnost, profesionalizam, efikasnost i odgovornost našeg pravosuđa takođe su јако проблематични.

Веома је опасно за цијело друштво, за судски систем, као и за честан судијски позив то што се највишим судским и тужилачким органима руководи на нелегитиман, па и на нелегалан начин. Судски савјет је пропустио да констатује престанак функције Предсједнику Врховног суда. Слично стање влада и у Уставном суду. У претходном периоду Судски савјет је донио одлуку о поновном избору, након истека максимална два мандата, седморо (7) предсједника судова, укључујући и Предсједника Врховног суда. Мандат Врховног државног тужиоца је истекао прије годину дана и његов наследник још није изабран. Са друге стране, сада већ бивши сазив Скупштине није успио да обезбиједи ни 2/3, ни 3/5 већину за важна именовања у правосудном систему, што је довело до тога да се кључне функције обављају у в.д. стању и тако отвори простор за злоупотребе.

У области политичке корупције није било напретка у афери „Снимак“. У афери „Коверта“, двije особе су оптужене. Обје поменуте афере захтијевају вјеродостојно, независно и ефикасно институционално поступање.

Корупција је и даље широко распуштана у многим областима, што представља велику препреку на путу економског развоја и изазива озбиљну забринутост Европске уније. Мора постојати јака политичка воља да се ово питање ријеши. Ово укључује и кривичну одговорност високих функционера у случају коруптивних радњи.

Агенција за борбу против корупције још увијек има проблеме са независношћу, одређивањем приоритета, селективним приступом и квалитетом одлука. Није проактивна у свим областима под њеном надлежношћу, укључујући заштиту звијеждача, то јест узбуњивача, контролу финансирања политичких странака и изборних кампања, као и контролу лобирања. Заплијена и конфискација криминалом стечених богатства мора бити правно утемељена и досљедно спровођена.

У борби против организованог криминала, Црна Гора и даље није отклонила неке фундаменталне и системске недостатке у кривичном законодавству, укључујући начин на који се случајеви организованог криминала судски процесуирају. Криминалном

Veoma je opasno za cijelo društvo, za sudski sistem, kao i za čestan sudijski poziv to što se najvišim sudskim i tužilačkim organima rukovodi na nelegitim, pa i na nelegalan način. Sudski savjet je propustio da konstatuje prestanak funkcije Predsjedniku Vrhovnog suda. Slično stanje vlada i u Ustavnom sudu. U prethodnom periodu Sudski savjet je donio odluku o ponovnom izboru, nakon isteka maksimalna dva manda, sedmoro (7) predsjednika sudova, uključujući i Predsjednika Vrhovnog suda. Mandat Vrhovnog državnog tužioca je istekao prije godinu dana i njegov nasljednik još nije izabran. Sa druge strane, sada već bivši sastav Skupštine nije uspio da obezbijedi ni 2/3, ni 3/5 većinu za važna imenovanja u pravosudnom sistemu, što je dovelo do toga da se ključne funkcije obavljaju u v.d. stanju i tako otvori prostor za zloupotrebe.

U oblasti političke korupcije nije bilo napretka u aferi „Snimak“. U aferi „Koverta“, dvije osobe su optužene. Obje pomenute afere zahtijevaju vjerodostojno, nezavisno i efikasno institucionalno postupanje.

Korupcija je i dalje široko rasprostranjena u mnogim oblastima, što predstavlja veliku prepreku na putu ekonomskog razvoja i izaziva ozbiljnu zabrinutost Evropske unije. Mora postojati jaka politička volja da se ovo pitanje riješi. Ovo uključuje i kričnu odgovornost visokih funkcionera u slučaju koruptivnih radnji.

Agencija za borbu protiv korupcije još uvijek ima probleme sa nezavisnošću, određivanjem prioriteta, selektivnim pristupom i kvalitetom odluka. Nije proaktivna u svim oblastima pod njenom nadležnošću, uključujući zaštitu zviždeča, to jest uzbunjivača, kontrolu finansiranja političkih stranaka i izbornih kampanja, kao i kontrolu lobiranja. Zaplijena i konfiskacija kriminalom stecenog bogatstva mora biti pravno utemeljena i dosljedno sprovedena.

U borbi protiv organizovanog kriminala, Crna Gora i dalje nije otklonila neke fundamentalne i sistemske nedostatke u kričnom zakonodavstvu, uključujući način na koji se slučajevi organizovanog kriminala sudski procesuiraju. Kriminalnom scenom i dalje dominiraju obračuni bandi i česta ubistva, koja se dešavaju i u zemlji i u inostranstvu. Broj procesuiranih slučajeva šverca cigareta je i dalje nedovoljan imajući u vidu procijenjeni obim šverca iz, ka i preko teritorije Crne Gore. Kapaciteti policije da se obračuna sa švercom i preprodajom narkotika su

сценом и даље доминирају обрачуни банди и честа убиства, која се дешавају и у земљи и у иностранству. Број процесуираних случајева шверца цигарета је и даље недовољан имајући у виду процијењени обим шверца из, ка и преко територије Црне Горе. Капацитети полиције да се обрачуна са шверцом и пре-прадајом наркотика су недовољни, а дуго је изостајала и стратегија претходне власти да се одлучно супротстави и другим ризицима који угрожавају јавну сигурност и безбедност. Посебно истичемо да се недостатак стратегије за сузбијање кријумчарења наркотика одразио на драстичан пораст наркоманије, па ће политика Владе бити усмјерена и на развој стратегије за одлучно сузбијање овог друштвеног проблема.

Када је ријеч о недавним изборима, ЕУ је поновила налазе ОЕБС-а и ОДИР-а да је владајућа странка имала нелегалну предност злоупотребом државних ресурса, те да медијско извјештавање о изборним листама није било избалansирano. Већина препорука ОЕБС-а и ОДИР-а за побољшање изборних услова није примијењена и то остаје приоритетан задатак за новоизабрану Скупштину Црне Горе и нову владајућу већину.

У протеклом периоду није било никаквог напретка на пољу слободе информисања и изражавања. Уређивачка политика и професионални стандарди јавног сервиса РТЦГ остају забрињавајући. Истовремено, случајеви убиства Душка Јовановића и оружаног напада на Оливеру Лакић још увијек нијесу ријешени. Ове године можемо констатовати и нарочита угрожавања слободе изражавања, јер је власт хапсила и судски гонила и новинаре и грађане због испољених ставова на интернет простору и друштвеним мрежама. Извјештаји о прекомјерној употреби сile од стране полиције и могућој тортури упућују на то да је потребна ефикасна истрага.

У области основних права и слобода, насиље у породици, на родној основи и над дјецом, остаје разлог за велику забринутост и треба иницирати хитно рјешавање проблема.

nedovoljni, a dugo je izostajala i strategija prethodne vlasti da se odlučno suprotstavi i drugim rizicima koji ugrožavaju javnu sigurnost i bezbjednost. Posebno ističemo da se nedostatak strategije za suzbijanje krijučarenja narkotika odrazio na drastičan porast narkomanije, pa će politika Vladе biti usmјerena i na razvoj strategije za odlučno suzbijanje ovog društvenog problema.

Kada je riječ o nedavnim izborima, EU je ponovila nalaze OEBS-a i ODIR-a da je vladajuća stranka imala nelegalnu prednost zloupotrebom državnih resursa, te da medijsko izvještavanje o izbornim listama nije bilo izbalansirano. Većina preporka OEBS-a i ODIR-a za poboljšanje izbornih uslova nije primijenjena i to ostaje prioritetan zadatak za novoizabranu Skupštinu Crne Gore i novu vladajuću većinu.

U proteklom periodu nije bilo nikakvog napretka na polju slobode informisanja i izražavanja. Uređivačka politika i profesionalni standardi javnog servisa RTCG ostaju zabrinjavajući. Istovremeno, slučajevi ubistva Duška Jovanovića i oružanog napada na Oliveru Lakić još uvijek nijesu riješeni. Ove godine možemo konstatovati i naročita ugrožavanja slobode izražavanja, jer je vlast hapsila i sudski gonila i novinare i građane zbog ispoljenih stavova na internet prostoru i društvenim mrežama. Izvještaji o prekomjernoj upotrebi sile od strane policije i mogućoj torturi upućuju na to da je potrebna efikasna istraga.

U oblasti osnovnih prava i sloboda, nasilje u porodici, na rodnoj osnovi i nad djecom, ostaje razlog za veliku zabrinutost i treba inicirati hitno rješavanje problema.

Јавну управу, на свим нивоима, карактеришу неефикасност, политизација и гломазност. Број институција јавног сектора перманентно се повећава, док одговорност за остварене резултате готово да не постоји. Радна мјеста у администрацији, нарочито на руководећим позицијама, доступна су искључиво партијским кадровима, на уштрб стручности и компетентности. Меритократски систем запошљавања и напредовања у државним органима постоји само у прописима, док у пракси доминира партијски принцип «теренског препознавања». Прекомјерни буџетски издаци за функционисање управе оптерећују јавне финансије, а квалитет управних услуга остаје упитан. Савремене технологије нису у довољној мјери имплементиране у рад јавних институција, па је изложеност грађана непотребним трансакционим трошковима и даље неоправдано велика. Транспарентност рада управних органа није на задовољавајућем нивоу, а сарадња са цивилним сектором је више протоколарна него суштинска.

С друге стране, црногорска економија има слабу индустријску базу, а додатно је ограничена малим тржиштем и ниским технолошким знањем домаћих компанија. Спљенотрговински дефицит је и даље висок, на нивоу од око 15% БДП-а, и одраз је међународне неконкурентности наше економије. Незапосленост остаје висока, нарочито међу женама, младима, Ромима и неквалифицираним радницима. Улагање у знање и људске ресурсе врло је скромно, што се одражава на низак ниво иновација и продуктивности предузећа.

Процјена је да ће пандемија довести до снажног пада економске активности у региону, 4–6%, а у Црној Гори и знатно више с обзиром на зависност од туризма, те недовољну диверзификацију економије. Хиљаде грађана су у опасности да изгубе посао. Неједнакост дохотка у друштву је велика, међу највећима у Европи. Ово је истовремено показатељ да досадашњи економски раст није био довољно инклузиван. Уз све то, стање у јавним финансијама је забрињавајуће.

У наредном периоду фокус, поред незаобилазне слободе медија и функционалности правосуђа, биће на развојној економској политици, унапређењу конкурентности и одржли-

јавну управу, на свим нивоима, карактеришу неефикасност, политизација и гломазност. Број институција јавног сектора перманентно се повећава, док одговорност за остварене резултате готово да не постоји. Радна мјеста у администрацији, нарочито на руководећим позицијама, доступна су искључиво партијским кадровима, на уштрб стручности и компетентности. Меритократски систем запошљавања и напредовања у државним органима постоји само у прописима, док у пракси доминира партијски принцип «теренског препознавања». Прекомјерни буџетски издаци за функционисање управе оптерећују јавне финансије, а квалитет управних услуга остаје упитан. Савремене технологије нису у довољној мјери имплементиране у рад јавних институција, па је изложеност грађана непотребним трансакционим трошковима и даље неоправдано велика. Транспарентност рада управних органа није на задовољавајућем нивоу, а сарадња са цивилним сектором је више протоколарна него суштинска.

С друге стране, црногорска економија има слабу индустријску базу, а додатно је ограничена малим тржиштем и ниским технолошким знањем домаћих компанија. Спљенотрговински дефицит је и даље висок, на нивоу од око 15% БДП-а, и одраз је међународне неконкурентности наше економије. Незапосленост остаје висока, нарочито међу женама, младима, Ромима и неквалификованим радницима. Улагање у знање и људске ресурсе врло је скромно, што се одражава на низак ниво иновација и продуктивности предузећа.

Процјена је да ће пандемија довести до снажног пада економске активности у региону, 4–6%, а у Црној Гори и знатно више с обзиром на зависност од туризма, те недовољну диверзификацију економије. Хиљаде грађана су у опасности да изгубе посао. Неједнакост дохотка у друштву је велика, међу највећима у Европи. Ово је истовремено показатељ да досадашњи економски раст није био довољно инклузиван. Уз све то, стање у јавним финансијама је забрињавајуће.

У наредном периоду фокус, поред незаобилазне слободе медија и функционалности правосуђа, биће на развојној економској политици, унапређењу конкурентности и одрживости јавних финансија, а затим и на здравој животној средини, доприносу у борби против наглих климатских промјена, адекватнијој социјалној политици и запошљавању.

востијавних финансија, а затим и на здравој животној средини, доприносу у борби против наглих климатских промјена, адекватнијој социјалној политици и запошљавању.

Желио бих да изразим велику захвалност Европској унији и свим њеним државама чланицама на до сада издвојеној хитној, најприје медицинској, а затим и финансијској помоћи Црној Гори намијењеној борби против пандемије COVID19.

Посебно задовољство и захвалност осјећам због представљеног Економског и инвестиционог плана за Западни Балкан од 9 милијарди евра, који ће Европска унија реализовати у наредном седмогодишњем буџетском периоду (2021–2027). За Црну Гору, као проглашану еколошку државу, од великог значаја биће помоћ за Зелену агенду (одрживи развој), а затим и за транспортну и енергетску инфраструктуру, дигитализацију, образовање и иновације.

ЕУ је тиме на дјелу показала да Црну Гору види као дио европске породице и ми ћemo са наше стране учинити све да јој се ускоро и формално прикључимо, са озбиљношћу у имплементацији обавеза које проистичу из преговарачког процеса, испуњавању обавеза из преговарачких поглавља и усвајању препорука из Извještaja Европске комисије и других смјерница.

Поред већ препознатог Споразума, који су лидери три владајуће коалиције потписали, наши заједнички именитељи се препознају и у слједећим циљевима:

- Консолидација јавних финансија уз пресек затеченог стања након преузимања власти;
- Одлучна борба против корупције и организованог криминала и сузбијање сиве економије уз поштовање казнене политике за кривична дјела из ових области;

Želio bih da izrazim veliku zahvalnost Evropskoj uniji i svim njenim državama članicama na do sada izdvojenoj hitnoj, najprije medicinskoj, a zatim i finansijskoj pomoći Crnoj Gori namijenjenoj borbi protiv pandemije COVID19.

Posebno zadovoljstvo i zahvalnost osjećam zbog predstavljenog Ekonomskog i investicionog plana za Zapadni Balkan od 9 milijardi evra, koji će Evropska unija realizovati u narednom sedmogodišnjem budžetskom periodu (2021–2027). Za Crnu Goru, kao proglašanu ekološku državu, od velikog značaja biće pomoć za Zelenu agendu (održivi razvoj), a zatim i za transportnu i energetsku infrastrukturu, digitalizaciju, obrazovanje i inovacije.

EU je time na djelu pokazala da Crnu Goru vidi kao dio evropske porodice i mi ćemo sa naše strane učiniti sve da joj se uskoro i formalno priključimo, sa ozbiljnošću u implementaciji obaveza koje proističu iz prégovaračkog procesa, ispunjavanju obaveza iz prégovaračkih poglavljia i usvajanju preporuka iz Izvještaja Evropske komisije i drugih smjernica.

Pored već prepoznatog Sporazuma, koji su lideri tri vladajuće koalicije potpisali, naši zajednički imeniteљи se prepoznaju i u sljedećim ciljevima:

- Konsolidacija javnih finansija uz presjek zatečenog stanja nakon preuzimanja vlasti;
- Odlučna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala i suzbijanje sive ekonomije uz poštovanje kaznene politike za krivična djela iz ovih oblasti;

- Донашење хитних мјера и плана за борбу против новог вируса корона у оквирима пандемије COVID19 са одрживим системом здравствене заштите;
- Темељна реформа изборног законодавства и стварање услова за одржавање првих фер и слободних избора;
- Измјене, допуне и ревизија свих дискриминаторних законских и подзаконских аката, са приоритетом доношења у што краћем року измјена и допуна Закона о слободи вјериоисповијести;
- Доношење низа нових системских закона почев од приоритетних: Закон о поријеклу имовине, Закон о лустрацији, Закон о Влади, Закон о Скупштини, Закон о планирању простора и изградњи објеката...;
- Спровођење сета мјера из области заштите животне средине са циљем брэндирања Црне Горе као истинске еколошке државе;
- Ревизија и преиспитивање свих концесионих уговора;
- Доношење декларације о трајној забрани изградње малих хидроелектрана на црногорским водотоцима, као и измјена Закона о енергетици;
- Наставак активних преговора са ЕУ са циљем остваривања напретка у свим поглављима с текијштем на поглављима 23 и 24;
- Реформа здравственог система уз стварање услова за почетак реализације капиталних пројеката (изградња новог Ургентног центра, изградња Клинике за инфективне болести, изградња Клинике за психијатрију)
- Унапређење образовног система на свим нивоима уз приоритетну деполитизацију и враћање аутономије Универзитету Црне Горе;
- Темељна реформа јавне управе с акцентом на оптимизацију кадрова и трошкова, професионализацију службеничког система, унапређење квалитета управних услуга и јачање система одговорности на свим управним нивоима.
- Донашење хитних мјера и плана за борбу против новог вируса корона у оквирима пандемије COVID19 са одрживим системом здравствене заштите;
- Темељна реформа изборног законодавства и стварање услова за одржавање првих фер и слободних избора;
- Измјене, допуне и ревизија свих дискриминаторних законских и подзаконских аката, са приоритетом доношења у што краћем року измјена и допуна Закона о слободи вјериоисповијести;
- Доношење низа нових системских закона поčev od приоритетних: Закон о поријеклу имовине, Закон о лустрацији, Закон о Влади, Закон о Скупштини, Закон о планирању простора и изградњи објеката...;
- Спровођење сета мјера из области заштите животне средине са циљем брэндирања Црне Горе као истинске еколошке државе;
- Ревизија и преиспитивање свих концесионих уговора;
- Доношење декларације о трајној забрани изградње малих хидроелектрана на црногорским водотоцима, као и измјена Закона о енергетици;
- Наставак активних преговора са ЕУ са циљем остваривања напретка у свим поглављима с текијштем на поглављима 23 и 24;
- Реформа здравственог система уз стварање услова за почетак реализације капиталних пројеката (изградња новог Ургентног центра, изградња Клинике за инфективне болести, изградња Клинике за психијатрију)
- Унапређење образовног система на свим нивоима уз приоритетну деполитизацију и враћање аутономије Универзитету Црне Горе;
- Темељна реформа јавне управе с акцентом на оптимизацију кадрова и трошкова, професионализацију службеничког система, унапређење квалитета управних услуга и јачање система одговорности на свим управним нивоима.

Основни мото којим ће се нова Влада водити је: здравље сваког појединца изнад свега, економија прије свега, морал свуда, помирење, слобода и правда за све.

Када говоримо о конкретним активностима унутар приоритетних заједничких именитеља, важно је напоменути следеће:

1. Консолидација јавних финансија уз пресек затеченог стања у тренутку преузимања власти

Анализа стања у области јавних финансија указује на следеће јасне податке: за 2020. годину уместо раста десио се снажан двоцифрен пад БДП-а, тако да ће јавни дуг до краја године прећи 80% БДП-а. Ово повећање јавног дуга је највећим дијелом проузроковано изразитим смањењем БДП-а, то јест економске активности.

Ово су званични подаци који аларматно упозоравају да се јавне финансије у Црној Гори налазе у зони озбиљног и забрињавајућег стања.

Процијењена задужења за следећу годину су јасна и биће већа од пола милиона евра, што саједочи да нова власт треба да се суочи са обавезом проналаска недостајућих средстава.

У односу на затечено стање и могућности, све и када би рачунали да ћемо имати одличну туристичку сезону у наредној години, не постоји чаробни штапић који би могао да ријеши овај горући проблем. Зато је у будућем периоду посебно важно погодити праву мјеру фискалне политике која ће значити одговоран приступ према одрживости јавних финансија, али не на уштрб економског развоја.

2. Одлучна борба против корупције и организованог криминала и сузбијање сиве економије уз поощрavanje казнене политике за кривична дјела из ових области;

Основни мото којим ће се нова Влада водити је здравље сваког појединца изнад свега, економија прије свега, морал свуда, помирење, слобода и правда за све.

Када говоримо о конкретним активностима унутар приоритетних заједничких именитеља, важно је напоменути следеће:

1. Кonsolidacija јавних finansija uz presjek zatečenog stanja u trenutku preuzimanja vlasti

Analiza stanja u oblasti javnih finansija ukazuje na sljedeće jasne podatke: za 2020. godinu umjesto rasta desio se snažan dvocifren pad BDP-a, tako da će javni dug do kraja godine preći 80% BDP-a. Ovo povećanje javnog duga je najvećim dijelom prouzrokovano izrazitim smanjenjem BDP-a, to jest ekonomske aktivnosti.

Ovo su zvanični podaci koji alarmatno upozoravaju da se јавне finansije u Crnoj Gori nalaze u zoni ozbiljnog i zabrinjavajućeg stanja.

Procijenjena zaduženja za sledeću godinu su jasna i biće veća od pola miliona evra, što svjedoči da nova vlast treba da se suoči sa obavezom pronalaska nedostajućih sredstava.

U odnosu na zatečeno stanje i mogućnosti, sve i kada bi računali da ћemo imati odličnu turističku sezonu u naредnoj godini, ne postoji čarobni štapić koji bi mogao da riješi ovaj gorući problem. Zato je u budućem periodu posebno važno pogoditi pravu mjeru fiskalne politike koja ће znaciti odgovoran pristup prema održivosti јавних finansija, ali ne na uštrb ekonomskog razvoja.

2. Odlučna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala i suzbiđanje sive ekonomije uz pooštovanje kaznene politike za krivična djela iz ovih oblasti;

Корупција је рак рана сваког друштва. У свим извјештајима међународних институција истиче се проблем системског присуства корупције, која као таква успорава даљи економски развој друштва. Такође, препознати смо као простор са озбиљним импликацијама ризика транснационалног организованог криминала, где је посебно наглашена активност организованих криминалних група (ОКГ) које транснационално кријумчаре наркотике, а активно угрожавају националну безбједност Црне Горе другим криминалним активностима (прање новца, кријумчарење оружја, уцјене, зеленашење, корупција и друго).

Посебно ћемо се посветити борби против организованог криминала и корупције на високом нивоу, с освртом на предмете који су у сferи интересовања јавности.

Повећаћемо безбједност нашег друштва хапшењима чланова организованих криминалних група, спречавањем тешких злочина и напретком у кључним истрагама које су остале неријешене.

Покренућемо финансијске истраге о поријеклу имовине у свим очигледним случајевима несразмјере имовине и прихода.

Ова Влада ће обезбиједити систем пријављивања имовине и контроле на који начин је стечена имовина, као и развијати капацитете јединица које ће се бавити финансијском анализом и истрагама.

Један од стратешких приоритета ове Владе биће сузбијање и смањење обима сиве економије кроз, између остalog, увођење обавезне електронске фискалације.

3. Доношење хитних мјера и плана за борбу против пандемије новог вируса корона у оквирима пандемије COVID19 са одрживим системом здравствене заштите;

Korupcija je rak rana svakog društva. U svim izvještajima međunarodnih institucija ističe se problem sistemskog prisustva korupcije, koja kao takva usporava dalji ekonomski razvoj društva. Takođe, prepoznati smo kao prostor sa ozbiljnim implikacijama rizika transnacionalnog organizovanog kriminala, gdje je posebno naglašena aktivnost organizovanih kriminalnih grupa (OKG) koje transnacionalno krijučare narkotike, a aktivno ugrožavaju nacionalnu bezbjednost Crne Gore drugim kriminalnim aktivnostima (pranje novca, krijučarenje oružja, ucjene, zelenашenje, korupcija i drugo).

Posebno ćemo se posvetiti borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou, s osvrtom na predmete koji su u sferi interesovanja javnosti.

Povećaćemo bezbjednost našeg društva hapšenjima članova organizovanih kriminalnih grupa, sprečavanjem teških zločina i napretkom u ključnim istragama koje su ostale neriješene.

Pokrenućemo finansijske istrage o ponjeklu imovine u svim očiglednim slučajevima nesrazmjere imovine i prihoda.

Ova Влада ће obezbijediti sistem prijavljivanja imovine i kontrole na koji način je stечena imovina, kao i razvijati kapacitete jedinica koje će se baviti finansijskom analizom i istragama.

Jedan od strateških prioriteta ove Vladе biće suzbijanje i smanjenje obima sive ekonomije kroz, između ostalog, uvođenje obavezne elektronske fiskalizacije.

3. Donošenje hitnih mјера i plana za borbu protiv pandemije novog virusa korona u okvirima pandemije COVID19 sa održivim sistemom zdravstvene zaštite;

Један од незаобилазних потеза нове Владе биће укидање НКТ-а, које нема законску основу и политички је креирano тijelo, te креирање стручног тijела у складу са Законом, састављеног од здравствених радника и стручних лица која ће имати приоритетни савjetodавни задатак приликом доношења хитних мјера и плана борбе против пандемије како би се заштитило здравље становништва, али и очувала економија.

Потребно је да повратимо повјерење грађана у систем дисциплином и поштовањем мјера које препоручује лекарска струка, а у циљу смањења притиска на наш здравствени систем и здравствено особље, те очувамо здравље наших грађана. Више неће бити селективног и дискриминаторног приступа при доношењу и примјени одлука и мјера. Поред тога, морамо наћи начин да функционишу и остали дјелови здравственог система. Донесене мјере, базиране на стручни, морају бити такве да у што мањем обиму угрожавају економске дјелатности у држави, јер је неопходно да очувамо привреду и радна мјеста.

4. Темељна реформа изборног законодавства и стварање услова за одржавање првих фер и слободних избора;

Нова Влада ће спровести све мјере и радње из своје надлежности како би створила предуслове за одржавање демократских, фер и слободних избора. У сарадњи са Скупштином извршиће се темељне реформе и измене изборног законодавства.

Сређивање бирачког списка представља важан предуслов за спровођење демократских и фер избора. Последица тога је враћање повјерења грађана у изборни процес. Постоји и читав низ других мјера које се морају спровести попут креирања адресног регистра, унапређења рада Агенције за спречавање корупције, контроле злоупотреба јавних ресурса током кампање, проблема функционерске кампање и неопходне професионализације ДИК-а, која би се огледала у новом законском рјешењу о већем броју професионалаца.

Један од незаобилазних пoteza nove Vlade биће укидање NKT-a, које нема zakonsku osnovu i politički je kreirano tijelo, te kreiranje stručnog tijela u skladu sa Zakonom, sastavljenog od zdravstvenih radnika i stručnih lica koja će imati prioriteti savjetodavni zadatok prilikom donošenja hitnih mjeru i plana borbe protiv pandemije kako bi se zaštitilo zdravlje stanovništva, ali i očuvala ekonomija.

Potrebno je da povratimo povjerenje građana u sistem disciplinom i poštovanjem mjeru koje preporučuje lječarska struka, a u cilju smanjenja pritiska na naš zdravstveni sistem i zdravstveno osoblje, te očuvamo zdravlje naših građana. Više neće biti selektivnog i diskriminatornog pristupa pri donošenju i primjeni odluka i mjeru. Pored toga, moramo naći način da funkcionišu i ostali djeleovi zdravstvenog sistema. Donesene mjeru, bazirane na struci, moraju biti takve da u što manjem obimu ugrožavaju ekonomske djelatnosti u državi, jer je neophodno da očuvamo privredu i radna mjeseta.

4. Temeljna reforma izbornog zakonodavstva i stvaranje uslova za održavanje prvih fer i slobodnih izbora;

Nova Vlada će sprovesti sve mjeru i radnje iz svoje nadležnosti kako bi stvorila preduslove za održavanje demokratskih, fer i slobodnih izbora. U saradnji sa Skupštinom izvršiće se temeljne reforme i izmijene izbornog zakonodavstva.

Sređivanje biračkog spiska predstavlja važan preduslov za sprovođenje demokratskih i fer izbora. Posljedica toga je vraćanje povjerenja građana u izborni proces. Postoji i čitav niz drugih mjeru koje se moraju sprovesti poput kreiranja adresnog registra, unapređenja rada Agencije za sprečavanje korupcije, kontrole злоупotreba javnih resursa tokom kampanje, problema funkcionerске kampanje i neophodne profesionalizacije DIK-a, koja bi se ogledala u novom zakonskom rješenju o većem broju profesionalaca.

5. Измјене, допуне и ревизија свих дискриминаторних законских и подзаконских аката, са приоритетом доношења у што краћем року измјена и допуна Закона о слободи вјероисповијести;

Сви дискриминаторни закони који су креирани са циљем остваривања партијских интереса, а на штету грађана и вјерских заједница, биће преиспитани, измијењени и допуњени, док ће њихове штетне одредбе, које дијеле биће и свађају грађане Црне Горе, бити уклоњене. Посебан приоритет Влада ће посветити Измјенама и допунама Закона о слободи вјероисповијести, како би исправила неправду и штету коју постојећи Закон доноси грађанима и вјерским заједницама.

6. Доношење низа нових системских закона почевши од приоритетних: Закон о поријеклу имовине, Закон о лустрацији, Закон о Влади, Закон о Скупштини, Закон о планирању простора и изградњи објеката...

Недостатак ових закона препознат је као простор за злоупотребу овлашћења, бogaћење појединача и злонамјерну експлоатацију државних ресурса. Планирано доношење нових системских закона има за циљ успостављање владавине права и борбу против корупције и криминала на свим нивоима и у сваком облику.

7. Спровођење сета мјера из области заштите животне средине са циљем брендирања Црне Горе као еколошке државе;

План Владе је подизање свијести грађана о очувању и заштити животне средине; подржавање мјера и акција о уклањању и управљању отпадом; рјешавање проблема еколошких црних тачака и загађивача; рјешавање кабастог отпада попут аутомобилских гума и креирање рециклажних центара; заштиту природних екосистема, шума, вода и великих пањака; јачање производње и брендирање домаћих и еколошких производа.

8. Ревизија и преиспитивање свих концесионах уговора;

5. Izmjene, dopune i revizija svih diskriminatornih zakonskih i podzakonskih akata, sa prioritetom donošenja u što kraćem roku izmjena i dopuna Zakona o slobodi vjeroispovijesti;

Svi diskriminatoryni zakoni koji su kreirani sa ciljem ostvarivanja partijskih interesa, a na štetu građana i vjerskih zajednica, biće preispitani, izmjenjeni i dopunjeni, dok će njihove štetne odredbe, koje dijele biće i svađaju građane Crne Gore, biti uklonjene. Poseban prioritet Vlada će posvetiti Izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti, kako bi ispravila nepravdu i štetu koju postojeći Zakon donosi građanima i vjerskim zajednicama.

6. Donošenje niza novih sistemskih zakona počevši od prioritetskih: Zakon o porijeklu imovine, Zakon o lustraciji, Zakon o Vladu, Zakon o Skupštini, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata...

Nedostatak ovih zakona prepoznat je kao prostor za zloupotrebu ovlašćenja, bogaćenje pojedinaca i zlonamjernu eksploataciju državnih resursa. Planirano donošenje novih sistemskih zakona ima za cilj uspostavljanje vladavine prava i borbu protiv korupcije i kriminala na svim nivoima i u svakom obliku.

7. Sprovodenje seta mjera iz oblasti zaštite životne sredine sa ciljem breniranja Crne Gore kao ekološke države;

Plan Vlade je podizanje svijesti građana o očuvanju i zaštiti životne sredine; podržavanje mjer i akcija o uklanjanju i upravljanju otpadom; rješavanje problema ekoloških crnih tačaka i zagadivača; rješavanje kabastog otpada poput automobilskih guma i kreiranje reciklažnih centara; zaštitu prirodnih ekosistema, šuma, voda i velikih pašnjaka; jačanje proizvodnje i breniranje domaćih i ekoloških proizvoda.

8. Revizija i preispitivanje svih koncesionih ugovora;

Извршићемо ревизију и преиспитивање свих концесионих уговора са приоритетом уговора који су се показали као штетни за природне ресурсе и у којима је оштећена држава.

9. Доношење декларације о трајној забрани изградње малих хидроелектрана на црногорским водотоцима, као и измена Закона о енергетици;

До сада су корист од изградње малих хидроцентрала имали искључиво повлашћени појединци, често посредством корупције и непотизма, тако што су добијали концесије за изградњу ових објеката на нашим ријекама, а све на штету грађана који су те трошкове плаћали кроз рачуне за електричну енергију. Наши водотоци, од којих већина извире на територији Црне Горе, једно су од највећих природних богатства Црне Горе и као природно благо наше земље морају бити очувани. Због штетности које мале хидроцентрале наносе рјечним екосистемима, а проузрокују финансијску штету за државу и у занемарљиво малом проценту учествују у енергетском систему, ова Влада доносиће декларацију о трајној забрани изградње малих хидроцентрала на црногорским водотоцима.

10. Наставак активних преговора са ЕУ са циљем остваривања напретка у свим поглављима, а са тежиштем на поглављима 23 и 24;

Посвећеност нове Владе приступању и спремност за улазак у ЕУ, неупитни су. Убрзаћемо испуњавање агенди како бисмо остварили напретке у свим отвореним поглављима. Циљ ове Владе је да током свог мандата обезбиједи значајан напредак у приступању наше државе Европској унији.

11. Реформа здравственог система уз стварање услова за почетак реализације капиталних пројеката (изградња новог Ургентног центра, изградња Клинике за инфективне болести, изградња Клинике за психијатрију).

Izvršićemo reviziju i preispitivanje svih koncesionih ugovora sa prioritetom ugovora koji su se pokazali kao šteti za prirodne resurse i u kojima je oštećena država.

9. Donošenje deklaracije o trajnoj zabrani izgradnje malih hidroelektrana na crnogorskim vodotocima, kao i izmena Zakona o energetici;

Do sada su korist od izgradnje malih hidrocentrala imali isključivo povlašćeni pojedinci, često posredstvom korupcije i nepotizma, tako što su dobijali koncesije za izgradnju ovih objekata na našim rijeckama, a sve na štetu građana koji su te troškove plaćali kroz račune za električnu energiju. Naši vodotoci, od kojih većina izvire na teritoriji Crne Gore, jedno su od najvećih prirodnih bogatstava Crne Gore i kao prirodno blago naše zemlje moraju biti očuvani. Zbog štetnosti koje male hidrocentralne nanose rječnim ekosistemima, a prouzrokuju finansijsku štetu za državu i u znemarljivo malom procentu učestvuju u energetskom sistemu, ova Влада donosiće deklaraciju o trajnoj zabrani izgradnje malih hidrocentrala na crnogorskim vodotocima.

10. Nastavak aktivnih pregovora sa EU sa ciljem ostvarivanja napretka u svim poglavljima, a sa težištem na poglavljima 23 i 24;

Posvećenost nove Владе приступању i spretnost za ulazak u EU, neupitni su. Ubrzaćemo ispunjavanje agendi kako bismo ostvarivali napretke u svim otvorenim poglavljima. Cilj ove Владе је да tokom svog mandata obezbijedi značajan napredak u pristupanju naše države Evropskoj Uniji.

11. Reforma zdravstvenog sistema uz stvaranje uslova za početak realizacije kapitalnih projekata (izgradnja novog Urgentnog centra, izgradnja Klinike za infektivne bolesti, izgradnja Klinike za psihijatriju).

Недовољна брига претходне власти за здравље грађана, током претходне три деценије, резултирала је пропадањем наших здравствених установа. Нијесу изграђивани нови, нити проширивани постојећи капацитети, а поједини су распродавани и девастирани, док су здравствени радници permanentно напуштали земљу.

Ми смо Влада која је ту због грађана, и кроз здравствени систем и његову реформу, као и реализацију капиталних пројеката, желимо да повратимо повјерење грађана у здравствени систем и покажемо им да држава брине о њима, и да нам је здравље грађана изнад свега.

12. Унапређење образовног система на свим нивоима, уз приоритетну деполитизацију и враћање аутономије Универзитету Црне Горе;

Образовни систем и квалитет стеченог знања је мјера развоја једног друштва. Стoga се образовни систем мора унаприједити на свим нивоима и развијати у смјеру праћења трендова развоја технологија и друштва. Поред тога, образовни систем мора да прати потребе тржишта рада, како бисмо што више запошљавали домаћу радну снагу, стварајући школоване и стручне кадрове са одговарајућим знањима и вјештинама. Радићемо на сталном побољшавању услова рада, примјени нових техника и метода рада, постављајући у центар ученика који ће са осмјехом улазити у учионице, са задовољством рјешавати задатке, креирајући амбијента који ће препознати таленат и склоност, у коме ће memorisanje бити замјењено критичким и стваралачким мишљењем.

Да би државни Универзитет образовао слободног академца, мора сам да постане аутономан, без уплива и диктата политике.

13. Темељна реформа јавне управе, с акцентом на оптимизацију кадрова и трошкова, професионализацију службеничког система, унапређењу квалитета управних услуга и јачању система одговорности на свим управним нивоима;

Nedovoljna briga prethodne vlasti za zdravje građana, tokom prethodne tri decenije, rezultirala je propadanjem naših zdravstvenih ustanova. Nijesu izgrađivani novi, niti proširivani postojeći kapaciteti, a pojedini su rasprodavani i devaštirani, dok su zdravstveni radnici permanentno napuštali zemlju.

Mi smo Vlada koja je tu zbog građana, i kroz zdravstveni sistem i njegovu reformu, kao i realizaciju kapitalnih projekata, želimo da povratimo povjerenje građana u zdravstveni sistem i pokažemo im da država brine o njima, i da nam je zdravlje građana iznad svega.

12. Unapređenje obrazovnog sistema na svim nivoima, uz prioritetnu depolitizaciju i vraćanje autonomije Univerzitetu Crne Gore;

Obrazovni sistem i kvalitet stečenog znanja je mjeru razvoja jednog društva. Stoga se obrazovni sistem mora unaprijediti na svim nivoima i razvijati u smjeru praćenja trendova razvoja tehnologija i društva. Pored toga, obrazovni sistem mora da prati potrebe tržišta rada, kako bismo što više zapošljavali domaću radnu snagu, stvarajući školovane i stručne kadrove sa odgovarajućim znanjima i vještinama. Radićemo na stalnom poboljšavanju uslova rada, primjeni novih tehnika i metoda rada, postavljajući u centar učenika koji će sa osmjehom ulaziti u učionice, sa zadovoljstvom rješavati zadatke, kreiranju ambijenta koji će prepoznati talenat i sklonost, u komе će memorisanje biti zamijenjeno kritičkim i stvaralačkim mišljenjem.

Da bi državni Univerzitet obrazovao slobodnog akademca, mora sam da postane autonoman, bez upliva i diktata politike.

13. Temeljna reforma javne uprave, s akcentom na optimizaciju kadrova i troškova, profesionalizaciju službeničkog sistema, unapređenju kvaliteta upravnih usluga i jačanju sistema odgovornosti na svim upravnim nivoima;

Трансформација партитократског система у меритократски, захтијеваће пуну посвећеност свих елемената тог система, ефикаснији рад и снажнији систем одговорности. Радна мјеста у државним органима морају постати доступна свим грађанима, а њихово попуњавање мора бити утемељено на компетенцијама кандидата. Црногорска администрација мора тежити испуњавању принципа који карактеришу тзв. „европски административни простор“. То подразумијева усвајање и имплементацију најбољих управних пракси ЕУ земаља, како би државни органи постали истински сервис грађана и привреде.

Транспарентност рада Владе и дигитализација друштва биће у фокусу наше пажње. Грађанин, као poreski обveznik, има потпуно право да добије квалитетну управну услугу, а шалтери морају бити мјеста која ће карактерисати предсрећливост и ефективност.

Рука нове Владе остаје испружена према цивилном сектору, кога позивам и овим путем да заједно градимо бољу будућност земље, партнери и надопуњујући једни друге. Одлуке које будемо доносили морају бити плод инклузивног консултативног процеса, у оквиру којег ће свако ко је заинтересован моћи да искаже своје мишљење.

Такође, децентрализација надлежности ка локалним самоуправама, њихова већа функционална и финансијска независност, мора бити одлучније спроведена, како би се обезбиједио равномјерни развој свих крајева државе.

Наша обавеза је да објективно и транспарентно извјештавамо о свим активностима, са посебним нагласком на све резултате који се односе на квалитет живота грађана.

Добри извјештаји садрже правовремене и тачне информације и процјене на основу којих се доносе квалитетне одлуке, што је и обавеза рада будуће Владе, која је усмерена на побољшање квалитета живота свих у Црној Гори.

Transformacija partitokratskog sistema u meritokratski, zahtijevaće punu posvećenost svih elemenata tog sistema, efikasniji rad i snažniji sistem odgovornosti. Radna mјesta u državnim organima moraju postati dostupna svim građanima, a njihovo popunjavanje mora biti utemeljeno na kompetencijama kandidata. Crnogorska administracija mora težiti ispunjavanju principa koji karakterišu tzv. „evropski administrativni prostor“. To podrazumijeva usvajanje i implementaciju najboljih upravnih praksi EU zemalja, kako bi državni organi postali istinski servis građana i privrede.

Transparentnost rada Vlade i digitalizacija društva biće u fokusu naše pažnje. Građanin, kao poreski obveznik, ima potpuno pravo da dobije kvalitetnu upravnu uslugu, a šalteri moraju biti mјesta koja će karakterisati predusretljivost i efektivnost.

Ruka nove Vlade ostaje ispružena prema civilnom sektoru, koga pozivam i ovim putem da zajedno gradimo bolju budućnost zemlje, partnerski i nadopunjujući jedni druge. Odluke koje budemo donosili moraju biti plod inkluzivnog konsultativnog procesa, u okviru kojeg će svako ko je zainteresovan moći da iskaže svoje mišljenje.

Takođe, decentralizacija nadležnosti ka lokalnim samoupravama, njihova veća funkcionalna i finansijska nezavisnost, mora biti odlučnije sprovedena, kako bi se obezbijedio ravnomjerni razvoj svih krajeva države.

Naša obaveza je da objektivno i transparentno izvještavamo o svim aktivnostima, sa posebnim naglaskom na sve rezultate koji se odnose na kvalitet života građana.

Dobri izvještaji sadrže pravovremene i tačne informacije i procjene na osnovu kojih se donose kvalitetne odluke, što je i obaveza rada buduće Vlade, koja je usmjerena na poboljšanje kvaliteta života svih u Crnoj Gori.

АРХИТЕКТОНИКА И САСТАВ ВЛАДЕ

У складу са коалиционим споразумима чинилаца који су формирали власт, одлучено је да Влада буде експертска, састављена од компетентних професионалаца.

Опредијелили смо се да наш први корак буде рационализација која је видљива, а која ће дати ефикасан одговор на све изазове који су у овом тренутку специфични и карактеристични за Црну Гору. Да бисмо то учинили, конструисали смо модел који почива на схеми (Прилог) која подразумијева да се у фундаменту налазе четири везана и неодвојива дијела, који се односе на владавину права и оно што највише интересује наше грађане – у том дијелу ће бити исказана борба против корупције, као и тешког и организованог криминала.

Други дио су финансије и економија. Желimo да наше финансије буду стабилне, а економија да буде тако одржива, да видимо бољитке сваким даном у сваком погледу.

Сљедећи сегмент представља образовање, јер само онај који има знање, данас може бити верификован на тржишту и вреднован, без обзира да ли је у Црној Гори или било где изван ње.

С обзиrom на то да сви живимо у периоду када је наше здравље угрожено и то инфективном болешћу званом вирус ковид19, која не заобилази ни Црну Гору, тај фундамент укључује и здравље као четврти сегмент.

Стубови на којима почива наша кућа Владе су заправо елементи којима се препознаје рад на просторима Европске уније и они су сљедећи:

Први стуб обухвата зелену економију.

Други стуб је дигитална трансформација.

Трећи стуб је регионална сарадња и повезаност.

Четврти стуб је унапређење конкурентности.

ARHITEKTONIKA I SASTAV VLADE

U skladu sa koalicionim sporazumima činilaca koji su formirali vlast, odlučeno je da Vlada bude ekspertska, sastavljena od kompetentnih profesionalaca.

Opredijelili smo se da naš prvi korak буде rationalizacija koja je vidljiva, a koja će dati efikasan odgovor na sve izazove koji su u ovom trenutku specifični i karakteristični za Crnu Goru. Da bismo to učinili, konstruisali smo model koji počiva na shemi (Prilog) koja podrazumijeva da se u fundumentu nalaze četiri vezana i neodvojiva dijela, koji se odnose na vladavinu prava i ono što najviše interesuje naše građane – u tom dijelu će biti iskazana borba protiv korupcije, kao i teškog i organizovanog kriminala.

Drugi dio su finansije i ekonomija. Želimo da naše finansije budu stabilne, a ekonomija da bude tako održiva, da vidimo boljite svakim danom u svakom pogledu.

Slijedeći segment predstavlja obrazovanje, jer samo onaj koji ima znanje, danas može može biti verifikovan na tržištu i vrednovan, bez obzira da li je u Crnoj Gori ili bilo gdje izvan nje.

S obzirom na to da svi živimo u periodu kada je naše zdravlje ugroženo i to infektivnom bolešću zvanom virus kovid19, koja ne zaobilazi ni Crnu Goru, taj fundament uključuje i zdravlje kao četvrti segment.

Stubovi na kojima počiva naša kuća Vlade su zapravo elementi kojima se prepoznaje rad na prostorima Evropske unije i oni su sljedeći:

Prvi stub obuhvata zelenu ekonomiju.

Drugi stub je digitalna transformacija.

Treći stub je regionalna saradnja i povezanost.

Četvrti stub je unapređenje konkurentnosti.

Пети стуб, по правилу, није тако дефинисан, међутим, с обзиром на то да желимо да искажемо један посебан однос према свим социјалним проблемима, назвали смо га социјална заштита.

Шести стуб познат је као друштво једнаких шанси.

Седми стуб је добро управљање којим желимо да кренемо у процес интеграција ка ЕУ.

Управо је кроз овај сликовит приказ седам фундамената и седам стубова, јасно приказана развојна политика нове Владе, снажно ослоњена на процес ЕУ интеграција.

Сходно томе, ова Влада ће имати 12 министарстава, уместо досадашњих 18. Оптимизација броја министарских мјеста је први корак ка унапређењу државне управе,

За ово рјешење опредијелили смо се руководећи системима који су остварени у пракси и који су показали добре резултате.

Наравно, вођени методом бенчмаркинга, техником која се назива афинитет и потребама које произилазе из Годишњег извјештаја Европске комисије који се односи на Црну Гору, као и будућих капиталних пројеката, дошли смо до слједећих ресора:

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

Министарство економије промијениће име у Министарство економског развоја, чиме нова Влада жели да стави акценат на развојне политике. У том смислу – дио садашњег министарства рада и социјалног старања који се односи на рад и тржиште рада укључује се у Министарство за економски развој, са намјером да се тржиште рада и активна политика запошљавања стави у функцију економског развоја. Такође, у састав Министарства за економски развој уђиће и директорат садашњег Министарства науке који се односи на иновације и технолошки развој, чиме се и овај дио ангажује у сврху адекватног економског развоја. Истовремено, Министарство

Peti stub, po pravilu, nije tako definisan, međutim, s obzirom na to da želimo da iskažemo jedan poseban odnos prema svim socijalnim problemima, nazvali smo ga socijalna zaštita.

Šesti stub poznat je kao društvo jednakih šansi.

Sedmi stub je dobro upravljanje kojim želimo da krenemo u proces integracija ka EU.

Upravo je kroz ovaj slikovit prikaz sedam fundamenata i sedam stubova, jasno prikazana razvojna politika nove Vlade, snažno oslonjena na proces EU integracija.

Shodno tome, ova Vlada će imati 12 ministarstava, umjesto dosadašnjih 18. Optimizacija broja ministarskih mјesta je prvi korak ka unapređenju državne uprave,

Za ovo rješenje опредијелили смо се руководећи системима који су остварени у пракси и који су показали добре резултате.

Naravno, вођени методом benčmarkinga, техником која се назива afinitet i потребама које proizilaze iz Godišnjeg izvještaja Evropske komisije који se odnosi na Crnu Goru, kao i budućih kapitalnih projekata, дошли смо до sljedećih resora:

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

Ministarstvo ekonomije promijeniće име у Ministarstvo ekonomskog razvoja, čime nova Vlada želi da stavi akcenat na razvojne politike. U tom smislu – dio sadašnjeg ministarstva rada i socijalnog staranja који се односи на rad i tržište rada uključuje се у Ministarstvo za ekonomski razvoj, sa namjerom да се tržište rada i aktivna politika zapošljavanja стави у функцију ekonomskog razvoја. Такође, у састав Ministarstva za ekonomski razvoj уђиће и direktorat sadašnjeg Ministarstva nauke који се односи на иновације и технолошки развој, чиме се и овај дио ангажује у сврху адекватног ekonomskog razvoja. Istovremeno, Ministarstvo za ekonomski

за економски развој укључиваће и дио који се тиче унапређења пословног амбијента (и унапређења конкурентности привреде) из садашњег Министарства финансија. На крају, дио садашњег Министарства одрживог развоја и туризма који се односи на туризам, такође ће прећи онамо где природно и припада – а то је Министарство за економски развој, али у једном оптималнијем облику – за разлику од садашња четири директората.

То министарство, уместо своје досадашње дјелатности, представља све економске акције које ће допринијети томе да Црна Гора буде препозната као земља сигурна за инвестиције и на тај начин поспјешити и индустрију, мала и средња предузећа, туризам и ИТ сектор. То значи да смо се опредијелили за друштво знања у којем доминира информациона технологија, дигитална трансформација и паметни приступ.

МИНИСТАРСТВО КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА

Новоформирano Министарство капиталних инвестиција чиниће досадашње Министарство саобраћаја и поморства и дио досадашњег Министарства економије, који се односи на енергетику и енергетску ефикасност, рударство и геолошка истраживања. На овај начин централизује се дио који се односи на најважније развојне, тј. капиталне пројекте у земљи. Овако централизован приступ такође би требало да оптимизије сарадњу нове Владе са партнерским из ЕУ и осталим институцијама у имплементацији пројеката од националног значаја. Држаћemo се максиме да је енергетски богато друштво и економски богато.

С обзиром на то да смо се опредијелили да наредних седам година заједно са ЕУ изградимо инфраструктуру Црне Горе, ту, као што вам је познато, постоји седам пројекта. Углавном, ријеч је о пројектима који се превасходно тичу енергетике и саобраћаја. Сходно томе, Министарство капиталних инвестиција у суштини представља екстраполирани дио области енергетике са једним додатком и саобраћаја који је већ постојао у овом Министарству. Ту ће се пројектати и све остale

развој укључиваће и дио који се тиче унапређења пословног амбијента (и унапређења конкурентности привреде) из садашњег Министарства финансија. На крају, дио садашњег Министарства одрживог развоја и туризма који се односи на туризам, такође ће прећи онамо где природно и припада – а то је Министарство за економски развој, али у једном оптималнијем облику – за разлику од садашња четири директората.

To ministarstvo, umjesto svoje dosadašnje djelatnosti, predstavlja sve ekonomske akcije koje će doprinijeti tome da Crna Gora bude prepoznata kao zemlja sigurna za investicije i na taj način pospešiti i industriju, mala i srednja preduzeća, turizam i IT sektor. To znači da smo se opredijelili za društvo znanja u kojem dominira informaciona tehnologija, digitalna transformacija i pametni pristup.

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA

Novoformirano Ministarstvo kapitalnih investicija činiće dosadašnje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i dio dosadašnjeg Ministarstva ekonomije, koji se odnosi na energetiku i energetsku efikasnost, ruderstvo i geološka istraživanja. Na ovaj način centralizuje se dio koji se odnosi na najvažnije razvojne, tj. kapitalne projekte u zemlji. Ovako centralizovan pristup takođe bi trebalo da optimizuje saradnju nove Vlade sa partnerskim iz EU i ostalim institucijama u implementaciji projekata od nacionalnog značaja. Držaćemo se maksime da je energetski bogato društvo i ekonomski bogato.

S obzirom na to da smo se opredijelili da narednih sedam godina zajedno sa EU izgradimo infrastrukturu Crne Gore, ту, као што вам је познато, постоји седам пројекта. Uglavnom, ријеч је о пројектима који се превасходно тичу енергетике и саобраћаја. Сходно томе, Ministarstvo kapitalnih investicija u sushтинu predstavlja ekstrapolirani dio oblasti energetike sa jednim dodatkom i saobraćaja koji je već postojao u ovom Ministarstvu. Tu će se

капиталне инвестиције, макар биле дефинисане као елементи билатералних пројекта које бисмо имали са партнерима из окружења.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Као једно значајно министарство које би могло да припада економској акцији издваја се Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Ово Министарство треба да подстакне управо оно што је наш основни задатак – да појачамо пољопривредну производњу и производњу хране, да се у шумарству окренемо ка оним изворима који обезбеђују више и конкретније и да унаприједимо финалну производњу. Такође, неопходно је да кроз водопривреду и рурални развој водимо рачуна да обезбиједимо све предуслове за развој нашег сеоског подручја и да очувамо и тај дио наших потенцијала који је сада, на више начина, угрожен.

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Министарство здравља је у организационом концепту идентично ономе које је до сада постојало. Оно ће имати задатак да сагледа стање у цјелокупном здравственом систему, уз анализу свих фактора и показатеља који усмјеравају здравствени систем са идентификовањем кључних и приоритетних области које су основ за функционисање система, са финансијском одрживошћу, чиме би се обезбиједио даљи развој и унапређење система, а за добробит грађана.

Циљ је превазилажење постојећих слабости и додградња система у складу са научним и технолошким захтјевима, што је и основ да систем здравства на свим нивоима здравствене заштите, учинимо доступним сваком грађанину, без обзира на то да ли се ради о пацијентима код којих је утврђена дијагноза ковид или неко друго оболење. Оваквим прступом за очекивати је да ће систем бити унапријеђен у свим сегментима у којима буду уочене мањкавости или недостаци, како просторни и кадровски, тако и у врсти и количини опреме.

прожимати и све остale kapitalne investicije, makar bile definisane kao elementi bilateralnih projekata koje bismo imali sa partnerima iz okruženja.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Као jedno značajno ministarstvo koje bi moglo da pripada ekonomskoj akciji izdvaja se Ministarstvo poljoprivrede, šumarske i vodoprivrede. Ovo Ministarstvo treba da podstakne upravo ono što je naš osnovni zadatak – da pojačamo poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane, da se u šumarsku okrenemo ka onim izvorima koji obezbjeđuju više i konkretnije i da unaprijedimo finalnu proizvodnju. Takođe, neophodno je da kroz vodoprivredu i ruralni razvoj vodimo računa da obezbijedimo sve preduslove za razvoj našeg seoskog područja i da očuvamo i taj dio naših potencijala koji je sada, na više načina, ugrožen.

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

Ministarstvo zdravlja je u organizacionom konceptu identično onome koje je do sada postojalo. Ono će imati zadatak da sagleda stanje u cjelokupnom zdravstvenom sistemu, uz analizu svih faktora i pokazatelja koji usmjeravaju zdravstveni sistem sa identifikovanjem ključnih i prioritetskih oblasti koje su osnov za funkcionisanje sistema, sa finansijskom održivošću, čime bi se obezbijedio dalji razvoj i unapređenje sistema, a za dobrotit građana.

Cilj je prevazilaženje postojećih slabosti i dogradnja sistema u skladu sa naučnim i tehnološkim zahtjevima, što je i osnov da sistem zdravstva na svim nivoima zdravstvene zaštite, učinimo dostupnim svakom građaninu, bez obzira na to da li se radi o pacijentima kod kojih je utvrđena dijagnoza kovid ili neko drugo oboljenje. Ovakvim pristupom za očekivati je da će sistem biti unaprijeđen u svim segmentima u kojima budu uočene manjkavosti ili nedostaci, kako prostorni i kadrovski, tako i u vrsti i količini opreme.

Представници здравствене струке, обићи ће све здравствене установе са циљем процјене капацитета, кадровског потенцијала и постојеће опреме. Уз неопходну миграцију стручног кадра, планирана је и реорганизација функционисања ковид амбуланти и ковид болница. Образоваћемо Савјет за ковид, као радно тијело Владе Црне Горе, а у оквиру државног органа надлежног за послове здравства, Стручну комисију која ће свакодневно пратити предузете мјере, правити пресјек стања и извјештавати надлежно радно тијело Владе. Трудићемо се да прибавимо каузални лијек против ковида, у сарадњи са међународним центрима и институцијама. На основу евентуалног тестирања и епидемиолошких пресјека, потпуно ћемо реорганизовати борбу против вируса ковид.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ, НАУКЕ, КУЛТУРЕ И СПОРТА

Новоформирano Министарство просвјете, науке, културе и спорта је заправо пуни наследник садашњег Министарства просвјете са којим се интегрише један директорат који се односи на научно-истраживачки рад из садашњег Министарства науке, а који је природно повезан са постојећим директоратом за високо образовање у Министарству просвјете. Такође, новоформирano Министарство добија и два, од три, директората из досадашњег Министарства културе, који се односе на културно-умјетничко стваралаштво и на културну баштину. И на крају, ово Министарство ће такође бити у нормативном дијелу надлежно за спорт и младе. Међутим, имплементација политика ће у овом дијелу бити реализована кроз формирање Управе за спорт и младе.

Из досадашњег Министарства културе издаваја се дио који се односи на медије, а из дјелатности актуелног Министарства науке дио који се односи на информационе технологије, иновације и технолошки развој. Активности обједињене у окриљу досадашњег Министарства културе желимо да снажније повежемо са просвјетом и да их приближимо младим генерацијама, још од њихових најмлађих дана, како бисмо синхронизовано подстакли њихов културни и образовни развој. Један дио који се тиче науке остаје у овом Министарству, а ради се о целини која се односи на науку, развој и истраживање. Резултати relevantnih истраживања биће тretirani iz ugla njihovog praktičnog uticaja na postignuća ciljnih grupa. Na taj način, dio koji se односи на науку има drugačiji karakter, a promjena je planirana sa ciljem da se pravovremeno uoče i istaknu talenti i potencijali u nauci, jer oni predstavljaju naš zalog za будућnost.

Predstavnici здравствене струке, обићи ће све здравствене установе са циљем процјене капацитета, кадровског потенцијала и постојеће опреме. Уз неопходну миграцију стручног кадра, планирана је и реорганизација функционисања ковид амбуланти и ковид болница. Образоваћемо Савјет за ковид, као радно тијело Владе Црне Горе, а у оквиру државног органа надлежног за послове здравства, Стручну комисију која ће свакодневно пратити предузете мјере, правити пресјек стања и извјештавати надлежно радно тијело Владе. Трудићемо се да прибавимо каузални лијек против ковида, у сарадњи са међународним центрима и институцијама. На основу eventualног testiranja i epidemioloških presjeka, potpuno ћемо reorganizovati borbu protiv virusa kovid.

MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE, KULTURE I SPORTA

Novoformirano Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je zapravo puni naslednik sadašnjeg Ministarstva prosvjete sa kojim se integriše jedan direktorat koji se odnosi na naučno-istraživački rad iz sadašnjeg Ministarstva nauke, a koji je prirodno povezan sa postojećim direktoratom za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete. Takođe, novoformirano Ministarstvo dobija i dva, od tri, direktorata iz dosadašnjeg Ministarstva kulture, koji se odnose na kulturno-umjetničko stvaralaštvo i na kulturnu baštinu. I na kraju, ovo Ministarstvo će takođe biti u normativnom dijelu nadležno za sport i mlade. Međutim, implementacija politika će u ovom dijelu biti realizovana kroz formiranje Uprave za sport i mlade.

Iz dosadašnjeg Ministarstva kulture izdvaja se dio koji se odnosi na medije, a iz djelatnosti aktuelnog Ministarstva nauke dio koji se odnosi na informacione tehnologije, inovacije i tehnički razvoj. Aktivnosti objedinjene u okviru dosadašnjeg Ministarstva kulture želimo da snažnije povežemo sa prosvjetom i da ih približimo mlađim generacijama, još od njihovih najmlađih dana, kako bismo sinhronizovano podstakli njihov kulturni i obrazovni razvoj. Jedan dio koji se tiče nauke ostaje u ovom Ministarstvu, a radi se o cijelini koja se odnosi na nauku, razvoj i istraživanje. Rezultati relevantnih istraživaња биће тretirani iz ugla njihovog praktичног uticaja na postignuća ciljnih grupa. Na taj način, dio koji se odnosi na nauku има другачiji karakter, a promjena je planirana sa ciljem da se pravovremeno uoče i istaknu talenti i potencijali u nauci, jer oni predstavljaju naš zalog za будућnost.

развој и истраживање. Резултати релевантних истраживања биће третирани из угла њиховог практичног утицаја на постигнућа циљних група. На тај начин, дио који се односи на науку има другачији карактер, а промјена је планирана са циљем да се правовремено уоче и истакну таленти и потенцијали у науци, јер они представљају наш залог за будућност.

Интеграција образовања и науке створиће предуслове за планирање и реализацију образовања из интегрисане области STEM (наука, технологија, инжењеринг и математика). Веома обазриво смо се односили према спорту с обзиром на то да желимо да то буде једна грана новоформираног Министарства која ће снажно допринијети здравом развоју дјеце и омладине. Имамо велики потенцијал и много талената, па желимо да млади имају прилику да се открију и развијају у спорту. Посебна пажња овог Министарства биће посвећена особама са инвалидитетом и другим лицима са посебним образовним потребама. Ако све претходно речено сагледамо, онда је најприродније да се ове четири области, по афину методу, нађу у оквиру Министарства просвјете, науке, културе и спорта.

Истовремено, члан 77 Устава Црне Горе takođe posmatra ове четири области као једну целину. Поред тога, новоформирано Министарство припремиће и реализовати активности за побољшање компетенција наставника ангажованих на свим нивоима образовања – од предшколског до универзитетског – имајући као основу за ову активност стандарде наставничке професије.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ, ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА

Министарство правде и министарство за људска и мањинска права биће обједињени ујединствено Министарство правде, људских и мањинских права. На тај начин постижемо да се пословима контроле рада правосуђа и заштите људских права управља јединствено, што одговара захтјеву реалности у којој заштита и унапређење људских права директно зависе од законитог и савјесног рада судова.

Интеграција образовања и науке створиће предуслове за планирање и реализацију образовања из интегрисане области STEM (наука, технологија, инжењеринг и математика). Веома обазриво смо се односili према спорту с обзиром на то да желимо да то буде једна грана новоформираног Министарства која ће снажно допринијети здравом развоју дјеце и омладине. Имамо велики потенцијал и много талената, па желимо да млади имају прилику да се открију и развијају у спорту. Posebna pažnja ovog Ministarstva biće posvećena osobama sa invaliditetom i drugim licima sa posebnim obrazovnim potrebama. Ako sve prethodno rečeno sagledamo, onda je najprirodnije da se ove četiri oblasti, po afino metodu, nađu u okviru Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Istovremeno, član 77 Ustava Crne Gore takođe posmatra ове четири области као једну целину. Pored toga, novoformirano Ministarstvo pripremiće i realizovati aktivnosti za poboljšanje kompetencija nastavnika angažovanih na svim nivoima obrazovanja – od predškolskog do univerzitetskog – imajući kao osnovu za ovu aktivnost standarde nastavničke profesije.

MINISTARSTVO ПРАВДЕ, ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА

Ministarstvo pravde i ministarstvo za ljudska i manjinska prava biće objedinjeni u jedinstveno Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava. Na taj način postižemo da se poslovima kontrole rada pravosuđa i zaštite ljudskih prava upravlja jedinstveno, što odgovara zahtjevu realnosti u kojoj zaštita i unapređenje ljudskih prava direktno zavise od zakonitog i savjesnog rada sudova.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И СОЦИЈАЛНОГ СТАРАЊА

Министарству финансија придружен је дио који се односи на социјално старање, то јест пензије и социјална давања. На овај начин ће новоформирено министарство имати свеобухватнију слику о буџетским приходима и расходима. Хтјели смо да промијенимо досадашњи приступ који је врло често доносио и помало неуравнотежен однос између социјалног старања и финансија, јер је министар финансija у свим државама свијета „кочничар“ због којег у исходу најлошије прођу управо социјална издавања. Из досадашњег Министарства финансija издвојен је дио који се тиче унапређења пословног окружења и он је уврштен у састав Министарства економског развоја.

МИНИСТАРСТВО ЕКОЛОГИЈЕ, ПРО- СТОРНОГ ПЛАНИРАЊА И УРБА- НИЗМА

Министарство екологије, просторног планирања и урбанизма наслења се на досадашње министарство одрживог развоја и туризма, из којег је издвојен дио који се односи на туризам, а проширен дио који се односи на екологију и еколошки развој. Стога ће ово Министарство имати снажнији фокус на очувању животне средине и простора, као ненадокнадивих ресурса једног друштва.

Министарство екологије, просторног планирања и урбанизма сада је другачије концептирано. Као што znate, некадашњи МОРТ је имао елементе, али никадје видљиве, који представљају суштину дјеловања, где ни до сада нијесмо урадили оно што представља обавезу државе, а то је да дођемо до генералних и детаљних урбанистичких планова, те да просторним плановима и урбанизмом предвидимо потенцијалне просторе који су намијењени за будуће инвестиције. Ово акцентовање еколошке димензије свједочи нашој посвећености обавези која произилази из Устава, а која је до сада само декларативно констатована.

Наша жеља је да Црна Гора у дogleдно вријеме буде и суштински еколошка држава, а промоцију концепта еколошке државе спроводићемо кроз сва министарства.

MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA

Ministarstvu finansija придружен је дио који се односи на социјално старање, то јест пензије и социјална давања. На овај начин ће новоформирano ministarstvo imati sveobuhvatniju sliku o budžetskim prihodima i rashodima. Htjeli smo da promijenimo dosadašnji pristup koji je vrlo često donosio i pomalo neuravnotežen odnos između socijalnog staraњa i finansija, jer je ministar finansija u svim državama svijeta „kočničar“ zbog koјег u ishodu најлошиje prođu upravo социјалna izdvajanja. Iz dosadašnjeg Ministarstva finansija издвојен је дио који се тиче unapređenja poslovног okruženja i on je uvršten u sastav Ministarstva ekonomskog razvoja.

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА И URBANIZMA

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma naslanja se na dosadašnje ministarstvo održivog razvoja i turizma, iz којег је издвојен дио који се односи на turizam, a проширен дио који се односи на ekologiju i ekološki razvoj. Stoga ће ово Ministarstvo imati snažniji fokus na očuvanju животне средине и простора, kao nенадокнадивих resursa jednog društva.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma sada је drugačије koncipirano. Као што znate, некадашњи MORT је имао elemente, ali nigdje vidljive, који predstavljaju суштину dјelovanja, gdje ni do sada nijesmo uradili ono što predstavlja obavezu države, a to je da dođemo do generalnih i detaljnih urbanističkih planova, te da prostornim planovima i urbanizmom predvidimo potencijalne prostore који су namijenjeni za buduće investicije. Ovo akcentovanje ekološke dimenzije svјedочи našoj posvećenosti obavezi koја proizilazi iz Ustava, a koja je do sada samo deklarativno konstatovana.

Naša жеља је да Црна Гора у dogledno vriјeme буде и суштински еколошка држава, а промоцију концепта еколошке државе спроводићемо kroz сва ministarstva.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Министарство унутрашњих послова остаје у задатим оквирима, са тежњом да том Министарству припојимо Управу полиције пошто сматрамо да министар унутрашњих послова треба да буде одговоран и за рад Управе полиције.

Претпоставка за остваривање ове намјере је промјена Закона о унутрашњим пословима.

Превасходни приоритет овог Министарства биће потпуно успостављање владавине права, као и неселективно дјеловање. Настојаћемо да ојачамо унутрашњу и продубимо парламентарну контролу, уз јачање односа са Савјетом за грађанску контролу полиције. Несумњиво, пред нама је и задатак сређивања бирачких спискова, о којима је већ било ријечи.

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

Министарство одбране остаје структурно и организационо непромијењено. Оно ће, међутим, у наредном периоду имати за циљ демократизацију одбрамбених система и политика државе, који представљају кључне показатеље демократске консолидације. Демократска транзиција система одбране Црне Горе пролазила је кроз изазовне реформске процесе током припрема за чланство у НАТО. Модернизација система и подстицање професионалности Војске, биће наш континуирани задатак. Ово подразумијева, такође, и значај ефикаснијег приступа цивилно-војним односима, које може бити само на задовољство наших грађана, који више неће морати да стрепе од одлука које могу да угрозе њихова права и слободе, здравље и животну средину, као и друге претпоставке за складан живот.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Ministarstvo unutrašnjih poslova ostaje u zadatim okvirima, sa težnjom da tom Ministarstvu pripojimo Upravu policije pošto smatramo da ministar unutrašnjih poslova treba da bude odgovoran i za rad Uprave policije.

Pretpostavka za ostvarivanje ove namjere je promjena Zakona o unutrašnjim poslovima.

Prevashodni prioritet ovog Ministarstva biće potpuno uspostavljanje vladavine prava, kao i neselektivno djeđovanje. Nastojaćemo da ojačamo unutrašnju i produbimo parlamentarnu kontrolu, uz jačanje odnosa sa Savjetom za građansku kontrolu policije. Nesumnjivo, pred nama je i zadatak sređivanja biračkih spiskova, o kojima je već bilo riječi.

MINISTARSTVO ODBRANE

Ministarstvo odbrane ostaje strukturno i organizaciono nepromijenjeno. Ono će, međutim, u narednom periodu imati za cilj demokratizaciju odbrambenih sistema i politika države, koji predstavljaju ključne pokazatelje demokratske konsolidacije. Demokratska tranzicija sistema odbrane Crne Gore prolazila je kroz izazovne reformske procese tokom priprema za članstvo u NATO. Modernizacija sistema i podsticanje profesionalnosti Vojske, biće naš kontinuirani zadatak. Ovo podrazumijeva, takođe, i značaj efikasnijeg pristupa civilno-vojnim odnosima, koje može biti samo na zadovoljstvo naših građana, koji više neće morati da strepe od odluka koje mogu da ugroze njihova prava i slobode, zdravlje i životnu sredinu, kao i druge pretpostavke za skladan život.

МИНИСТАРСТВО ВАЊСКИХ ПОСЛОВА

Министарство вањских послова није мијењано у дијелу карактеристика које је до сада имало. Спљенополитички приоритети остају приступање и чланство у Европској унији, као и испуњавање преузетих обавеза кроз чланство у НАТО алијанси и другим међународним организацијама. Радићемо и на најбољој могућој регионалној сарадњи и његовању добросусједских односа. Посебну пажњу усмјерићемо ка нашој дијаспори, која више неће бити третирана као гласачка машинерија, већ као наш неодвојиви дио у иностранству. Ставићемо и нагласак на неопходност професионализације дипломатске службе, како би убудуће амбасадори представљали искључиво државу Црну Гору, а не било коју партију нити нечије интересе.

МИНИСТАРСТВО ЈАВНЕ УПРАВЕ, ДИГИТАЛНОГ ДРУШТВА И МЕДИЈА

Министарство јавне управе, дигиталног друштва и медија је ново министарство, које ће у највећем дијелу бити ослоњено на постојеће Министарство јавне управе, у чијем дијелу је и директорат за е-управу који би требало да добије снажнију улогу у дигиталној трансформацији јавне управе и цјелокупног друштва.

Имајући у виду важност медијских слобода, транспарентности, грађанске партципације, као и неспорне улоге коју медији имају у црногорском друштву, цијенили смо да је ову област потребно измјестити из садашњег Министарства културе, како бисмо кроз овај нови ресор у Министарству јавне управе, дигиталног друштва и медија, а кроз сензibilniji однос, дошли до побољшања амбијента у којем медији у Црној Гори дјелују.

Оваквом организацијом Министарства постићи ћемо да се све јавне политике које се односе на питања транспарентности, дигитализације, дјеловања НВО сектора и медија, слободног приступа информацијама, унапређења медијског плурализма нађу у једном ресору.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Ministarstvo vanjskih poslova nije mijenjano u dijelu karakteristika koje je do sada imalo. Spoljnopolički prioriteti ostaju pristupanje i članstvo u Evropskoj uniji, kao i ispunjavanje preuzetih obaveza kroz članstvo u NATO alijansi i drugim međunarodnim organizacijama. Radićemo i na najboljoj mogućoj regionalnoj saradnji i njegovanju dobrosusjedskih odnosa. Posebnu pažnju usmjerićemo ka našoj dijaspori, koja više neće biti tretirana kao glasačka mašinerija, već kao naš neodvojivi dio u иностранству. Stavićemo i naglasak na neophodnost profesionalizacije diplomatske službe, kako bi ubuduće ambasadori predstavljali isključivo državu Crnu Goru, a ne bilo koju partiju niti nečije interese.

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE, DIGITALNOG DRUŠTVA I MEDIJA

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je novo ministarstvo, koje će u najvećem dijelu biti oslonjeno na postojeće Ministarstvo javne uprave, u čijem dijelu je i direktorat za e-upravu koji bi trebalo da dobije snažniju ulogu u digitalnoj transformaciji javne uprave i cijelokupnog društva.

Imajući u vidu važnost medijskih sloboda, transparentnosti, građanske participacije, kao i nesporne uloge koju mediji imaju u crnogorskom društvu, cijenili smo da je ova oblast potrebno izmjestiti iz sadašnjeg Ministarstva kulture, kako bismo kroz ovaj novi resor u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, a kroz senzibilniji odnos, došli do poboljšanja ambijenta u kojem mediji u Crnoj Gori dјeluju.

Ovakvom organizacijom Ministarstva постићи ћемо да се све јавне политике које се односе на питања транспарентности, digitalizacije, djelovanja NVO sektora i medija, slobodnog pristupa informacijama, unapređenja medijskog pluralizma nađu u jednom resoru.

Желимо да створимо једноставнију, бољу и ефикаснију јавну управу у служби свих грађана. То ћемо успјети новим приступима, радећи отворено, ослушкујући потребе и гласове струке, дијелећи претходно научено и показујући промјене у пракси.

Оснажићемо све, и кориснике јавних услуга и запослене у јавној управи да другачије промишљају о начинима на које рjeшавамо проблеме и креирамо јавне политике.

Имајући у виду важност дјеловања цивилног друштва, не само декларативно, већ кроз унапређење стратешког и нормативног оквира, радићемо и на побољшању амбијента за дјеловање НВО. Ово неће подразумијевати само унапређење нормативних и институционалних предуслова, већ и суштинску промјену у дијелу учешћа НВО сектора у процесу доношења одлука. У невладиним организацијама видимо партнere који дају допринос свеукупном демократском развоју нашег друштва.

На крају бисмо истакли да је оваквом организацијом исказана заслужена пажња медијима. Медије доживљавамо као перманентне партнere у комуникацији, конструктивне критичаре који ће нам указати на то што би требало побољшати. Трудићемо се да наш однос са медијима буде транспарентан што ће допринijeti развоју и спровођењу медијске политике која ће омогућити слободу изражавања и слободу медија у Црној Гори.

У новој концепцији, предвидјели смо да Канцеларија за европске интеграције и даље функционише у кабинету Премијера, да бисмо на тај начин исказали већи значај европских интеграција и непрестано се подсећали наших обавеза. Нећемо бесконачно лицитирати када ћемо ући у ЕУ, већ је наш задатак да за четири године испунимо 80% захтјева који произилазе из појединачних поглавља која нијесмо затворили.

То је дио концепта који креира другачију слику и засигурно представља почетну рационализацију којој сви тежимо. Није у питању смањење броја министара, већ оптимизација којом желимо исказати наш другачији однос

Želimo da stvorimo jednostavniju, bolju i efikasniju javnu upravu u službi svih građana. To ćemo uspjeti novim pristupima, radeći otvoreno, oслушаčući potrebe i glasove struke, dijeleći prethodno naučeno i pokazujući promjene u praksi.

Osnažićemo sve, i korisnike javnih usluga i zaposlene u javnoj upravi da drugačije promišljaju o načinima na koje rješavamo probleme i kreiramo javne politike.

Imajući u vidu važnost djelovanja civilnog društva, ne samo deklarativno, već kroz unapređenje strateškog i normativnog okvira, radićemo i na poboljšanju ambijenta za djelovanje NVO. Ovo neće podrazumijevati samo unapređenje normativnih i institucionalnih preduslova, već i suštinsku promjenu u dijelu učešća NVO sektora u procesu donošenja odluka. U nevladinim organizacijama vidimo partnere koji daju doprinos sveukupnom demokratskom razvoju našeg društva.

Na kraju bismo istakli da je ovakvom organizacijom iskazana zaslужena pažnja medijima. Medije doživljavamo kao permanentne partnerne u komunikaciji, konstruktivne kritičare koji će nam ukazati na to što bi trebalo poboljšati. Trudićemo se da naš odnos sa medijima bude transparentan što će doprinijeti razvoju i sprovođenju medijske politike koja će omogućiti slободу izražavanja i slободу medija u Crnoj Gori.

U novoj koncepciji, predvidjeli smo da Kancelarija za evropske integracije i dalje funkcioniše u kabinetu Premijera, da bismo na taj način iskazali veći značaj evropskih integracija i neprestano se podsjećali naših obaveza. Nećemo beskonačno licitirati kada ćemo ući u EU, već je naš zadatak da za četiri godine ispunimo 80% zahtjeva koji proizilaze iz pojedinačnih poglavja koja nijesmo zatvorili.

To je dio koncepta koji kreira drugačiju sliku i zasigurno predstavlja početnu racionalizaciju kojoj svi težimo. Nije u pitanju smanjenje broja ministara, već optimizacija kojom želimo iskazati

према досадашњем дјеловању, где су одређена министарства била пројектована за појединачне министре.

Нијесмо се водили том логиком, већ смо детаљном анализом конципирали овај приступ и тај приступ смо, након тога, везивали за избор професионалаца који могу да одговоре у тиму, јер планирамо да дјелујемо тимски. Не планирамо да министар буде тај који ће све одређивати у министарству које му је повјерено, него ћемо заједничким дјеловањем и тимским акцијама радити и стварати у интересу свих грађана Црне Горе.

Особе које су својим знањем, искуством, тимским духом, референцама и претходним резултатима пажљиво изабране и по свим критеријумима заслужиле да предводе појединачна министарства су:

Потпредсједник Владе
др Дритан Абазовић

Министарство јавне управе,
дигиталног друштва и медија
 mr Тамара Срзентић

Министарство екологије,
просторног планирања и урбанизма
проф. др Ратко Митровић

Министарство унутрашњих послова
mr Сергеј Секуловић

Министарство одбране
проф. др Оливера Јењац

Министарство ванјских послова
магистранд Ђорђе Радуловић

Министарство економског развоја
mr Јаков Милатовић

Министарство капиталних инвестиција
Младен Бојанић

Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде
mr Александар Стијовић

наш другачији однос према досадашњем дјеловању, где су одређена министарства била пројектована за појединачне министре.

Nijesmo se vodili tom logikom, već smo detaljnom analizom koncipirali ovaj pristup i taj pristup smo, nakon toga, vezivali za izbor profesionalaca koji mogu da odgovore u timu, jer planiramo da djeležujemo timski. Ne planiramo da ministar bude taj koji će sve određivati u ministarstvu koje mu je povjereno, nego ćemo zajedničkim djeležovanjem i timskim akcijama raditi i stvarati u interesu svih građana Crne Gore.

Osobe koje su svojim znanjem, iskustvom, timskim duhom, referencama i prethodnim rezultatima pažljivo izabrane i po svim kriterijumima zaslužile da predvode pojedina ministarstva su:

Potpredsjednik Vlade
dr Dritan Abazović

Ministarstvo javne uprave,
digitalnog društva i medija
mr Tamara Srzentić

Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma
prof. dr Ratko Mitrović

Ministarstvo unutrašnjih poslova
mr Sergej Sekulović

Ministarstvo odbrane
prof. dr Olivera Injac

Ministarstvo vanjskih poslova
magistrand Đorđe Radulović

Ministarstvo ekonomskog razvoja
mr Jakov Milatović

Ministarstvo kapitalnih investicija
Mladen Bojanović

Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede
mr Aleksandar Stijović

Министарство просвјете, науке,
културе и спорта
проф. др Весна Братић

Министарство здравља
др Јелена Боровинић Бојовић

Министарство правде,
људских и мањinskih права
др Владимир Лепосавић

Министарство финансија
и социјалног стварања
мр Милојко Спајић

Потребно је нагласити да смо увели и један нови стандард, који је потпуна иновација када је ријеч о саопштавању имена министара и достављања експозеа Скупштини и посланицима.

Досадашња пракса била је да се обое истовремено достави непосредно пред само засједање Скупштине, док су овај пут имена објављена и дата на увид свим грађанима неколико дана раније. Исто је учињено и са Експозеом који је достављен колегама посланицима. Ово је нешто што се први пут дешава у Црној Гори јер смо ми људи чистих руку и немамо потребу да било шта кријемо.

На овај начин желим да покажем транспарентност, јер је водиља наших будућих активности искључиво то да сан знају шта се дешава и да све одлуке прођу судјевности. Ми смо за све ово вријеме радили, истраживали, тражили најбоља могућа решења и надам се да ће Црна Гора оваквим моделом и избором ових професионалаца бити другачија и да ће то бити примјер добре праксе. Убудуће ћemo да радимо на другачији начин и да не гледамо кога је препознао терен, већ кога је препознало тржиште, не ко је погодан, већ ко је квалитетан, не ко ће бити послушник, већ ко је спреман да ради поштено и одговорно, са знањем, искуством са јасним циљем за добробит грађана. Наш мото је резултат, а да бисмо тај резултат остварили, придржаваћемо се принципа: РАД, СТРУЧНОСТ и ОДГОВОРНОСТ.

Ministarstvo prosvjete, nauke,
kulture i sporta
prof. dr Vesna Bratić

Ministarstvo zdravlja
dr Jelena Borovinić Bojović

Ministarstvo pravde,
ljudskih i manjinskih prava
dr Vladimir Leposavić

Ministarstvo finansija
i socijalnog stvaranja
mr Milojko Spajić

Potrebno je naglasiti da smo uveli i jedan novi standard, koji je potpuna inovacija kada je riječ o saopštavanju imena ministara i dostavljanju ekspozee Skupštini i poslanicima.

Dosadašnja praksa bila je da se oboje istovremeno dostavi neposredno pred samo zasjedanje Skupštine, dok su ovaj put imena objavljena i data na uvid svim građanima nekoliko dana ranije. Isto je učinjeno i sa Ekspozeom koji je dostavljen kolegama poslanicima. Ovo je nešto što se prvi put dešava u Crnoj Gori jer smo mi ljudi čistih ruku i nemamo potrebu da bilo šta krijemo.

Na ovaj način želim da pokažem transparentnost, jer je vodilja naših budućih aktivnosti isključivo to da svi znaju šta se dešava i da sve odluke prođu sud javnosti. Mi smo za sve ovo vrijeme radili, istraživali, tražili najbolja moguća rješenja i nadam se da će Crna Gora ovakvim modelom i izborom ovih profesionalaca biti drugačija i da će to biti primjer dobre prakse. Ubuduće ćemo da radimo na drugačiji način i da ne gledamo koga je prepoznao teren, već koga je prepoznalo tržište, ne ko je pogodan, već ko je kvalitetan, ne ko će biti poslušnik, već ko je spreman da radi poštено i odgovorno, sa znanjem, iskustvom sa jasnim ciljem za dobrobit građana. Naš moto je rezultat, a da bismo taj rezultat ostvarili, pridržavaćemo se principa: RAD, STRUČNOST i ODGOVORNOST.

Зато вас молим да имате стрпљења и разумијевања, јер овај процес није тако једноставан. Он мора да има и одређено вријеме трајања. Тридесет година овај систем је креiran и структурисан према потребама бивше власти и интересима појединца. Није лако све изнова покренути и урадити, јер су се први пут десиле демократске промјене. Дајте да све те промјене заједнички изнесемо у корист свих нас и да се не бавимо замјенама, него оним што је најважније, а то је да засучемо рукаве и кренемо у истинске промјене, јер чекају нас активности које нијесу мале, које су тешке, а изазови су велики. Наш циљ је да ова Влада изврши неопходне реформе и постави добар правац, како би сљедећа Влада имала лакши задатак од нашег и како би могла успјешно да настави започети посао на задовољство свих грађана Црне Горе. Не бјежимо ни од каквог изазова, него желимо да резултатом покажемо да Црна Гора треба да буде најљепша држава на svijetu, у коју ће се сви радо враћати, у њој живјети и свој рад уgrađivati у њену будућност.

ПРИСТУП И ПРИНЦИПИ

Наш приступ је базиран на 4E (Енергија, Ефикасност, Економија, Екологија), где се улагање у животну средину, смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и прилагођавање на климатске промјене, заједно са адекватним мјерама промовисања социјалне инклузије, треба схватити као покретач зеленог (и одрживог) развоја и као почетна инвестиција, а никако као издатак. То је и претпоставка да Црна Гора суштински постане еколошка држава.

Чист образ и поштене руке, као у готово цијелој историји Црне Горе, нама су обавеза да бисмо што скорије постали земља са најнижом стопом корупције у овом дијелу Европе. Уистину, то је веома велики и деликатан задатак, али наша потпуна посвећеност и одлучност са заједничким дјеловањем свих нас гаранција су успјеха. Саједочење личним примјером, уз гаранцију да нема обављања privatnih poslova dok ste u Vladi, нема primanja skupih poklona, нема intervencije po bilo kom osnovu, приступ је рада ове Vlade. Uspostavljamo правду за све, где казна ne gleda ko je počinilac, nema nepotizma, ni sukoba interesa, nema opravdanja „neprecizan je zakon“.

Zato vas molim da imate strpljenja i razumijevanja, jer ovaj proces nije tako jednostavan. On mora da ima i određeno vrijeme trajanja. Trideset godina ovaj sistem je kreiran i strukturisan prema potrebama bivše vlasti i interesima pojedinaca. Nije lako sve iznova pokrenuti i uraditi, jer su se prvi put desile demokratske promjene. Dajte da sve te promjene zajednički iznesemo u korist svih nas i da se ne bavimo zamjenama, nego onim što je najvažnije, a to je da zasučemo rukave i krenemo u istinske promjene, jer čekaju nas aktivnosti koje nijesu male, koje su teške, a izazovi su veliki. Naš cilj je da ova Vlada izvrši neophodne reforme i postavi dobar pravac, kako bi sljedeća Vlada imala lakši zadatak od našeg i kako bi mogla uspješno da nastavi započeti posao na zadovoljstvo svih građana Crne Gore. Ne bježimo ni od kakvog izazova, nego želimo da rezultatom pokažemo da Crna Gora treba da bude najljepša država na svijetu, u koju će se svi rado vraćati, u njoj živjeti i svoj rad ugrađivati u njenu budućnost.

PRISTUP I PRINCIPI

Naš pristup je baziran na 4E (Energija, Efikasnost, Ekonomija, Ekologija), gdje se ulaganje u životnu sredinu, smanjenje emisije gasova sa efektom staklene baštice i prilagođavanje na klimatske promjene, zajedno sa adekvatnim mjerama promovisanja socijalne inkluzije, treba shvatiti kao pokretač zelenog (i održivog) razvoja i kao početna investicija, a nikako kao izdatak. To je i pretpostavka da Crna Gora sushinski postane ekološka država.

Čist obraz i poštene ruke, kao u gotovo cijeloj istoriji Crne Gore, nama su obaveza da bismo što skorije postali zemlja sa najnižom stopom korupcije u ovom dijelu Evrope. Uistinu, to je veoma veliki i delikatan zadatak, ali naša potpuna posvećenost i odlučnost sa zajedničkim djelovanjem svih nas garancija su uspjeha. Svjedočenje ličnim primjerom, uz garanciju da nema obavljanja privatnih poslova dok ste u Vladi, nema primanja skupih poklona, nema intervencije po bilo kom osnovu, pristup je rada ove Vlade. Uspostavljamo pravdu za sve, где kazna ne gleda ko je počinilac, nema nepotizma, ni sukoba interesa, nema opravdanja „neprecizan je zakon“.

је закон”, „није дефинисано”, нема бјежања од одговорности, „то није моја надлежност”, нема „ово је хитно”, а испостави се да није ни битно.

Наравно да је свака привилегија и одређен вид дискриминације. Човјек заслужан за један тренутак, за једно дјело, за не зnam какав историјски значајан догађај, не може бити доживотно привилегован. Једна од посебно привилегованих професија је политички функционер и постала је можда и због тога уносна професија. У вези с тим су се одувијек усаглашавали многи. Привилегије морају одговарати само потребама државе, као у свакој демократској земљи, и зато је пензионисани премијер само пензионер.

Претходне власти су живјеле за тренутак (карпе дијем, лат. *carpe diem*) и такав приступ је резултирао оваквим односом према свима нама. Ми ћemo да пројектујemo будућnost и да водимo рачuna шта ћemo оставити у наслjeđe – они сопственичко, ми одрживо. То су разлике у управљању. Досадашњи функционери били су власт, а ми желимо да будемо на услуги грађанима. Направићемо отклон од њихове погрешне политике. Они су нас свајали и са братом, и са пријатељем, и са комшијом, увели нас у све могуће дуалитетe и ривалитетe, али не као мјеру унапређења, квалитетa и побољшања него по оној народној „завади па владај“.

План им је био да кроз сукобљавање заборавимо културу уважавања, дијалога и толеранције. Ако не можемо увијек да се вољимо, треба у свакој прилици да се поштујемо – то је наш однос који је предуслов помирења.

Водили су нас у амбиј и дужничко ропство кличући: «Ми смо ЛИДЕРИ». Једну руку су држали на срцу, а другу у цепу грађана. Сиромашили су народ, затварали фабрике и доводили грађане у статус социјалних потреба да би њима лакше манипулисали. Нама не треба такво самопрекламовано лидерство, нама треба трансформационо лидерство, да бисмо кроз реформе поправили све што су наши претходници на власти криво урадили. Желимо здраво друштво, грађанина који ради, економски независне појединце који слободно бирају.

„није definisano“, нема бježanja od odgovornosti, „to nije moja nadležnost“, нема „ovo je hitno“, a ispostavi se da nije ni bitno.

Naravno da je svaka privilegija i određen vid diskriminacije. Čovjek zaslužan za jedan trenutak, za jedno djelo, za ne znam kakav istorijski značajan događaj, ne može biti doživotno privilegovan. Jedna od posebno privilegovanih profesija je politički funkcioner i postala je možda i zbog toga unosna profesija. U vezi s tim su se oduvijek usaglašavali mnogi. Privilegije moraju odgovarati samo potrebama države, kao u svakoj demokratskoj zemlji, i zato je penzionisani premijer samo penzioner.

Prethodne vlasti su živjele za trenutak (karpe diem, lat. *carpe diem*) i takav pristup je rezultirao ovakvim odnosom prema svima nama. Mi ćemo da projektujemo budućnost i da vodimo računa šta ćemo ostaviti u nasljeđe – oni sopstveničko, mi održivo. To su razlike u upravljanju. Dosadašnji funkcioneri bili su vlast, a mi želimo da budemo na usluzi građanima. Napravićemo otklon od njihove pogrešne politike. Oni su nas svadili i sa bratom, i sa prijateljem, i sa komšijom, uveli nas u sve moguće dualitete i rivalitete, ali ne kao mjeru unapređenja, kvaliteta i poboljšanja nego po onoj narodnoj „zavadi pa vladaj“.

Plan im je bio da kroz sukobljavanje zaboravimo kulturu uvažavanja, dijaloga i tolerancije. Ako ne možemo uviјek da se volimo, treba u svakoj prilici da se poštujemo – to je naš odnos koji je preduslov pomirenja.

Vodili su nas u ambis i dužničko ropstvo kličući: «Ми смо ЛИДЕРИ». Jednu ruku su držali na srcu, a drugu u džepu građana. Siromašili su narod, zatvarali fabrike i dovodili građane u status socijalnih potreba da bi njima lakše manipulisali. Nama ne treba takvo samoproklamovano liderstvo, nama treba transformaciono liderstvo, da bismo kroz reforme popravili sve što su naši prethodnici na vlasti krivo uradili. Želimo zdravo društvo, građanina koji radi, ekonomski nezavisne pojedince koji slободно biraju.

Направили су систем према великима и својима. Велики су имали све погодности, а мали оно што им остане од мрвица са стола. И то је очигледно, и у туризму и у пољопривреди, у енергетици, а исто тако и у другим областима. Девиза је јасна – велики гутају мале, а ако су велики „моји”, онда сам и ја „сигурнији”.

Не могу да не констатујем да, док су нас преспоро водили према ЕУ, наши претходници су грађане засипали ставом „нико као ми”. Ишли су и калкулисали, вјероватно надајући се да ће ЕУ зајмурити и примити нас привилеговане и непромијењене. Насупрот томе, ми ћемо ићи посвећено и истрајно, желећи не да лицитирајмо датумом, већ да реформе спроведемо у интересу наших грађана. Вјерујемо да је то најбољи пут. Парафразирају господина Вархељија да колико год су нам други били близу, ЕУ је ближа, јер нам нуди најбољу алтернативу за будућност.

Добра регионална сарадња треба да буде једна од основа црногорске спољне политике. Имајући у виду да наша земља нема снагу регионалне или глобалне сile – снагом „доброг примјера” можемо је профилисати као модел демократских промјена и правне државе у региону, што ће бити препознато код европских и међународних партнера. У том смислу, потребно је наставити са активностима у оквиру регионалних организација и радити на блијој регионалној повезаности у оквиру „Економског и инвестиционог плана за Западни Балкан”, како би до краја мандата ЕК, сви главни градови региона били повезани аутопутевима.

Зато сам неизмјерно захвалан нашим европским партнерима и пријатељима за помоћ у превазилажењу економског јаза, како би једног дана наши грађани и наша дјеца могли заједнички са грађанима Европске уније ићи ка бољој и просперитетнијој будућности. Пометнута добра регионална сарадња се не постиже ситним, дипломатским препуџавањима са сусједним земљама, протjerивањем амбасadora, флокулама о лидерству у региону, већ искреном жељом за дијалог са свима, без мијешања у унутрашње ствари оних других. Када схватимо да државе региона, упркос духовима прошлости и политикама подјела, који и даље провијавају у главама pojedinih поједињих

Napravili su sistem prema velikima i svojima. Veliki su imali sve pogodnosti, a mali ono što im ostane od mrvica sa stola. I to je očigledno, i u turizmu i u poljoprivredi, u energetici, a isto tako i u drugim oblastima. Deviza je jasna – veliki gutaju male, a ako su veliki „moji”, onda sam i ja „sigurniji”.

Ne mogu da ne konstatujem da, dok su nas prespоро водили према EU, наши претходници су грађане засипали stavom „niko kao mi”. Isli su i kalkulisali, vjerovatno nadajući se da će EU zažmurtiti i primiti nas privilegovane i nepromijenjene. Nasuprot tome, mi ćemo ići posvećeno i istrajnno, želeći ne da licitiramo datumom, već da reforme sprovedemo u interesu naših građana. Vjerujemo da je to najbolji put. Parafraziraču gospodina Varheljića da koliko god su nam drugi bili blizu, EU je bliža, jer nam nudi najbolju alternativu za budućnost.

Dobra regionalna saradnja treba da bude jedna od osnova crnogorske spoljne politike. Imajući u vidu da naša zemlja nema snagu regionalne ili globalne sile – snagom „dobrog primjera” možemo je profilisati kao model demokratskih promjena i pravne države u regionu, što će biti prepoznato kod evropskih i međunarodnih partnera. U tom smislu, potrebno je nastaviti sa aktivnostima u okviru regionalnih organizacija i raditi na bližoj regionalnoj povezanosti u okviru „Ekonomskog i investicionog plana za Zapadni Balkan”, kako bi do kraja mandata EK, svи главни градови региона bili povezani autoputevima.

Zato sam neizmјerno zahvalan našim evropskim partnerima i prijateljima za pomoć u prevazilaženju ekonomskog jaza, kako bi jednog dana naši građani i naša djeca mogli zajednički sa građanima Evropske unije ići ka boljoj i prosperitetnijoj будуćnosti. Pomenuta dobra regionalna saradnja se ne postiže sitnim, diplomatskim prepucavanjima sa susjednim zemljama, protjerivanjem ambasadora, floskulama o liderstvu u regiju, već iskrenom жељom za dijalog sa svima, bez miješanja u unutrašnje stvari onih drugih. Kada shvatimo da države regiona, uprkos duhovima prošlosti i politikama podjela, koji i dalje provijavaju u главама pojedinih političara, nemaju

политичара, немају никог ближег до једне друге, ми ћемо сами себи у региону створити добру заједницу, истовремено бивајући спремни за чланство у Европској унији која, по нашем мишљењу, нема алтернативу.

Црна Гора у складу са европским приступом треба да се заснива на:

1. Паметном расту – унапређујући образовање кроз подстицање учења и побољшавање вјештина грађана, јачање иновације и развој нових производа и услуга у функцији друштвених изазова, примјењујући ИКТ, као темељ дигиталног друштва.

2. Одрживом расту – укључујући примјену зелене економије, смањење емисије угљеника, коришћење паметних технологија, посвећенију заштиту животне средине, побољшавање пословног амбијента за мала и средња предузећа и подршку потрошачима у остваривању сопствених права.

3. Инклузивном расту који обухвата: повећање стопе запошљавања, управљање промјенама кроз улагање у знања и вјештине, осавремењивање у свим сферама, јачање социјалне сигурности, уравнотежени раст у свим дјеловима Црне Горе.

Нова Влада ће наставити сарадњу с Међународним monetarnim фондом

(ММФ) и Светском банком, али ће спровести реформу државне управе, јавних предузећа и надокнадиће буџетски дефицит рационализацијом на сваком мјесту.

Идеја водиља Владе ће у њеном четворогодишњем дјеловању бити тимски рад и оријентација на резултат, стручност и одговорност.

Дакле, принципи рада прве демократске Владе Црне Горе су сљедећи:

1. Грађанин на првом мјесту – равноправност свих без обзира на било коју припадност или својство, као и залагање за толеранцију и уважавање права и слобода другога;

никог блиžeg do jedne druge, mi ćemo sami себi u regionu stvoriti dobru zajednicu, istovremeno bivajući spremni za članstvo u Evropskoj uniji koja, po našem mišljenju, nema alternativu.

Црна Гора у складу са европским приступом треба да се заснива на:

1. Паметном расту – унапређујући образовање кроз подстicanje učenja i poboljšavanje vještina građana, jačanje inovacije i razvoj novih proizvoda i usluga u funkciji društvenih izazova, primjenjujući IKT, kao temelj digitalnog društva.

2. Održivom rastu – uključujući primjenu zelene ekonomije, smanjenje emisije ugljenika, korišćenje pametnih tehnologija, posvećeniju zaštitu životne sredine, poboljšavanje poslovnog ambijenta za mala i srednja preduzeća i podršku potrošačima u ostvarivanju sopstvenih prava.

3. Inkluzivnom rastu koji obuhvata: povećanje stope zapošljavanja, upravljanje promjenama kroz ulaganje u znanja i vještine, osavremenjivanje u svim sferama, jačanje socijalne sigurnosti, uravnoteženi rast u svim djelovima Crne Gore.

Nova Влада ће nastaviti сарадњу с Међународним monetarnim фондом

(ММФ) и Светском банком, али ће спровести reformu državne uprave, javnih preduzeća i nadoknadiće budžetski deficit racionalizacijom na svakom mjestu.

Ideja vodilja Vladе ће u njenom četvorogodišnjem djelovanju biti timski rad i orientacija na rezultat, stručnost i odgovornost.

Dakle, principi rada prve demokratske Vladе Crne Gore su sljedeći:

1. Građanin na prvom mjestu – ravноправност svih bez obzira na bilo koju pripadnost ili svojstvo, kao i zalaganje za toleranciju i uvažavanje prava i sloboda drugoga;

2. Mobilnost svih u državnoj upravi na realizaciji reformskih opredjeđenja u cilju obezbeđenja sigurnog društva, zdravlja i dobrobiti svih građana;
3. Potpuna transparentnost;
4. Nulta tolerancija na korupciju i mito;
5. Uspredređenost na digitalnu transformaciju;
6. Posvećenost državnih službenika i namještnika postavљеним циљевима i rezultatima u cilju popravljanja kvaliteta животa građana;
7. Orijentacija na rezultat;
8. Stalno napredovanje;
9. Donoшење одлука на бази чињеница;
10. Posvećenost i brže испуњавање заhtjeva za pristupaњe Evropskoj uniji;
11. Unapređenje i његовање dobrosusjedskih odnosa sa državama regiona i međunarodnom zajednicom;
12. Суштинска оприједењеност да Црна Гора постане ekološka država;
13. Социјална инклузија свих грађана, како би свако без обзира на етничку припадност, вјеру, пол и сексуалну оријентацију ову земљу осјећао као своју, јер ми друге немамо.

Због свега тога, тим који смо представили окупља стручне и одговорне људе, који ће компетентно и посвећено приступити свом послу и бројним изазовима са којима ћemo се сретати. На исти начин, тражићу и да се на свим нивоима именују стручни и одговорни људи, чије ће једино мјерило вриједности бити лични integritet, знање i ostvareni rezultat.

Перманентно ћemo пратити рад свих институција у надлежности Владе, а посебно јавних предузећа и имаћemo јасан приступ да је одржива функција исказано дјело и нећemo се либити да протежирамо смјењивост.

2. Mobilnost svih u državnoj upravi na realizaciji reformskih opredjeđenja u cilju obezbeđenja sigurnog društva, zdravlja i dobrobiti svih građana;
3. Potpuna transparentnost;
4. Nulta tolerancija na korupciju i mito;
5. Usredstvenost na digitalnu transformaciju;
6. Posvećenost državnih službenika i namještnika postavljеним ciljevima i rezultatima u cilju popravljanja kvaliteta života građana;
7. Orientacija na rezultat;
8. Stalno napredovanje;
9. Donošenje odluka na bazi činjenica;
10. Posvećenost i brže ispunjavanje zahtjeva za pristupanje Evropskoj uniji;
11. Unapređenje i njegovanje dobrosusjedskih odnosa sa državama regiona i međunarodnom zajednicom;
12. Suštinska oprijeđenost da Crna Gora postane ekološka država;
13. Socijalna inkluzija svih građana, kako bi svako bez obzira na etničku pripadnost, vjeru, pol i seksualnu orientaciju ovu zemlju osjećao kao svoju, jer mi druge nemamo.

Zbog svega toga, tim koji smo predstavili okuplja stručne i odgovorne ljudi, koji će kompetentno i posvećeno pristupiti svom poslu i brojnim izazovima sa kojima ćemo se sretati. Na isti način, tražiću i da se na svim nivoima imenuju stručni i odgovorni ljudi, čije će jedino mjerilo vrijednosti biti lični integritet, znanje i ostvareni rezultat.

Permanentno ćemo pratiti rad svih institucija u nadležnosti Vladе, a posebno javnih preduzeća i imaćemo jasan pristup da je održiva funkcija iskazano djelo i nećemo se libiti da protežiрамo smjenjivost.

Транспарентност рада свих у државној управи, као сваког појединца, а посебно функционера, треба да онемогући корупцију и мито, али и да обезбиједи благовремено реаговање на све неусаглашености. Ово је заједничка обавеза свих нас, а посебно медија, синдиката, НВО сектора и буквально сваког појединача.

Да бисмо успјели, све мора бити базирано на чињеницама и доказима, а не инсинуацијама и претпоставкама. Преиспитивање и провјера су технике које ћемо примјењивати. Валидација ће бити мјера наших резултата.

Да бисмо успјели, треба сви заједно да стручно, посвећено и одговорно радимо на изградњи праведније, боље и љепше Црне Горе. Нећemo се држати популарних мјера, већ искључиво системских рјешења. То захтијева додатно вријеме за анализу и идентификацију мјера, али зато доприноси ефикаснијој и ефективнијој реформи.

Због тога, сваки дан мандата ове Владе ми ћемо посебно памтити, јер реализација зацртаних приоритета и спровођења реформи мора да врати држави кредитабилитет, достојанство и економску снагу, а грађанима да гарантује мир, задовољство, спокој, благосање и срећу.

У протеклих тридесет година вођена је криминална економска политика која је концептуално тако да мањина која је интересно повезана има све, сви остали скоро ништа или баш ништа. Прокламован је стил сналажења, а тренутно успјешни често нијесу имали никакве ни менаџерске ни лидерске способности. То је изазвало социјално раслојавање, које појачава социјални јаз, од 1990-их до данашњег дана. Закон о поријеклу имовине треба да уравнотежи неправду нанесену великим броју грађана.

Обавеза нам је да се суочимо са том чињеницом и да на бази јасних механизама проверимо моћне финансијске интересне групе и појединце. Наша обавеза пред народом је да кажемо истину о томе ко је имао користи на бази договорене економије, успостављених монопола, веза са политичким врхом, пошто

Transparentnost rada svih u državnoj upravi, kao svakog pojedinca, a posebno funkcionera, treba da onemoguci korupciju i mito, ali i da obezbijedi blagovremeno reagovanje na sve neusaglašenosti. Ovo je zajednička obaveza svih nas, a posebno medija, sindikata, NVO sektora i bukvano svakog pojedinaca.

Da bismo uspjeli, sve mora biti bazirano na činjenicama i dokazima, a ne insinuacijama i pretpostavkama. Preispitivanje i provjera su tehnike koje ćemo primjenjivati. Validacija će biti mjeru naših rezultata.

Da bismo uspjeli, treba svi zajedno da stručno, posvećeno i odgovorno radimo na izgradnji pravednije, bolje i ljepše Crne Gore. Nećemo se držati populističkih mjeru, već isključivo sistemskih rješenja. To zahtijeva dodatno vrijeme za analizu i identifikaciju mjeru, ali zato doprinosi efikasnijoj i efektivnijoj reformi.

Zbog toga, svaki dan mandata ove Vlade mi ćemo posebno pamtit, jer realizacija zacrtanih prioriteta i sprovođenja reformi mora da vredi državi kreditabilitet, dostojanstvo i ekonomsku snagu, a građanima da garantuje mir, zadovoljstvo, spokoj, blagostanje i sreću.

U proteklih trideset godina vođena je kriminalna ekonomska politika koja je koncipirana tako da manjina koja je interesno povezana ima sve, svu ostalu skoro ništa ili baš ništa. Proklamovan je stil snalaženja, a trenutno uspješni često nijesu imali nikakve ni menadžerske ni liderске sposobnosti. To je izazvalo socijalno raslojavanje, koje pojačava socijalni jaz, od 1990-ih do današnjeg dana. Zakon o poriјеклу имовине треба da uravnoteži nepravdu nanesenu velikom broju građana.

Obaveza nam je da se suočimo sa tom činjenicom i da na bazi jasnih mehanizama provjerimo moćne finansijske interesne grupe i pojedince. Naša obaveza pred narodom je da kažemo istinu o tome ko je imao koristi na bazi dogovorenog ekonomije, uspostavljenih monopolima,

је ријеч о лицима која су наше друштво довела до економског пропадања, а сами су постали неумјерено богати.

Наша је обавеза да у оквирима законодавства и правног система разоткријемо бројне финансијске и друге афере и да ове афере у оквиру независног судства доживе свој епилог, уз одговарајуће непристрасно санкционисање.

Управо господа и dame из претходне власти, морају дати објашњење о томе како су својом политиком – знањем или незнанијем, свјесно или несвјесно, организовано или стихијски, непотизмом или договором – све нас заједно довели у ову позицију.

Они су водили и/или подржавали ову економску политику, организовани криминал, видљиве и доказиве корупције, подстицали су тајкуне, блиске рођаке, кумове да узму све, и не само да узму, него и да потпуно униште економију Црне Горе.

Донијели су својим монолитним глаšањем и дискриминаторске и противуставне законе. Они су творци безаконитог закоња, неправде и неморалне етике, нарушеног система вриједности који је промовисао вриједности супротне европским. Само то што су изокренули систем вриједности и одузели грађанима наду,овољно је да доживе лустрацију, јер су унизили све нас, а све то ради интереса појединца.

Да не бих генерализовао, сви они који су саучесници у недјелима и они који су криви треба да одговарају – некажњивост сте нам наметнули као мјеру за велико, а увели кажњивост за мало. Наша визија подстиче грађане на друштвену одговорност, а не на урушавање свега у циљу остваривања личних интереса привилегованих. Надам се да не мисле да ће и даље опијати народ, наше грађане, својим вјештачким креираним поделама. Њиховим одласком са политичке позорнице власти, ослободили су све нас – one који су гласали против њих, али и one које су имали као сигуран глас.

veza sa političkim vrhom, pošto je riječ o licima koja su naše društvo dovela do ekonomskog propadanja, a sami su postali neumjereni bogati.

Naša je obaveza da u okvirima zakonodavstva i pravnog sistema razotkrijemo brojne finansijske i druge afere i da ove afere u okviru nezavisnog sudstva dožive svoj epilog, uz odgovarajuće nepričasno sankcionisanje.

Upravo господа i dame iz prethodne vlasti, moraju dati objašnjenje o tome kako su svojom politikom – znanjem ili neznanjem, svjesno ili nesvjesno, organizovano ili stihijijski, nepotizmom ili dogovorom – sve nas zajedno doveli u ovu poziciju.

Oni su vodili i/ili podržavali ovu ekonomsku politiku, organizovani kriminal, vidljive i dokazive korupcije, podsticali su tajkune, bliske rođake, kumove da uzmu sve, i ne samo da uzmu, nego i da potpuno unište ekonomiju Crne Gore.

Donijeli su svojim monolitnim glasanjem i diskriminatorske i protivustavne zakone. Oni su tvorci bezakonitog zakonja, nepravde i nemoralne etike, narušenog sistema vrijednosti koji je promovisao vrijednosti suprotne evropskim. Samo to što su izokrenuli sistem vrijednosti i oduzeli građanima nadu, dovoljno je da dožive lustraciju, jer su unizili sve nas, a sve to radi interesa pojedinaca.

Da ne bih generalizovao, svi oni koji su sačesnici u nedjelima i oni koji su krivi treba da odgоварају – nekažnjivost ste nam nametnuli kao mjeru za veliko, a uveli kažnjivost za malo. Naša vizija podstiče građane na društvenu odgovornost, a ne na urušavanje svega u cilju ostvarivanja ličnih interesa privilegovanih. Nadam se da ne misle da će i dalje opijati narod, naše građane, svojim vještačkim kreiranim podjelama. Njihovim odlaskom sa političke pozornice vlasti, oslobođili su sve nas – one koji su glasali protiv njih, ali i one koje su imali kao siguran glas.

Слиједи друштвена трансформација, коју наши грађани заслужују и којој су искрено тежили, што су и доказали на изборима одржаним 30. августа. У Црној Гори нема више сигурног гласа, постоји само један једини ослобођен глас, који се неће ни продавати, а ни куповати. То је слободан глас и глас за најбоље. Да би се то десило, морају се преиспитати и прочистити бирачки спискови, припремити ново изборно законодавство. Једино најбољи представници народа и програми су мјера нашег бОљтка, а снага нашег помирења. Одлазећи режим имао је програме на које се заборављало дан након избора. Рачунали су да ми немамо памћење, јер по њима свако чудо три дана траје. Више се грађани не могу вратити лажним обећањима и баш хоћемо право на будућност и просперитет.

Хоћемо да креативна и талентована младост остаје овде, у Црној Гори, хоћемо да наши пензионери не животаре, хоћемо да наши наставници имају достојанство професије, да лјекаре води искључиво и само Хипократова заклетва, да су новинари сигурни, а њихова порука тачна. Полиција мора бити народна, а не партијска, мора да сарађује са грађанима, а да грађани имају повјерење у њен рад, јер једино тако сви добијамо. Све професије треба да се удруже у препознатљиве професионалне организације, да имају јак синдикат, који брани радника, а не послодавца и државну управу.

Не можемо се васпитавати на етикетирању, клеветама, подметањима, омаловажавањима, дезинформацијама, компромитацијама, лажним интерпретирањима, недовољном истраживању, неприступом вокабулару, нити се бавити изокретањем чињеница, заобилажењем података, непотребним сукобљавањем, манипулисањем, опструкцијама, а то је, испоставило се, био једини начин за који су досадашњи једноматрични режими знали.

Slijedi društvena transformacija, koju naši građani zaslužuju i kojoj su iskreno težili, što su i dokazali na izborima održanim 30. avgusta. U Crnoj Gori nema više sigurnog glasa, postoji samo jedan jedini oslobođen glas, koji se neće ni prodavati, a ni kupovati. To je slobodan glas i glas za najbolje. Da bi se to desilo, moraju se preispitati i pročistiti birački spiskovi, pripremiti novo izborno zakonodavstvo. Jedino najbolji predstavnici naroda i programi su mјера našeg boljštka, a snaga našeg pomirenja. Odlazeći režim imao je programe na koje se zaboravljalo dan nakon izbora. Računali su da mi nemamo pamćenje, jer po njima svako čudo tri dana traje. Više se građani ne mogu varati lažnim obećanjima i baš hoćemo pravo na budućnost i prosperitet.

Hoćemo da kreativna i talentovana mladost ostaje ovdje, u Crnoj Gori, hoćemo da naši penzioneri ne životare, hoćemo da naši nastavnici imaju dostojanstvo profesije, da ljekare vodi isključivo i samo Hipokratova zakletva, da su novinari sigurni, a njihova poruka tačna. Policija mora biti narodna, a ne partijska, mora da sarađuje sa građanima, a da građani imaju povjerenje u njen rad, jer jedino tako svi dobijamo. Sve profesije treba da se udružuju u prepoznatljive profesionalne organizacije, da imaju jak sindikat, koji brani radnika, a ne poslodavca i državnu upravu.

Ne možemo se vaspitavati na etiketiranju, klevetama, podmetanjima, omalovažavanjima, dezinformacijama, kompromitacijama, lažnim interpretiranjima, nedovoljnem istraživanju, neprijetnjom vokabularu, niti se baviti izokretanjem činjenica, zaobilazeњem podataka, nepotrebnim sukobljavanjem, manipulisanjem, opstrukcijama, a to je, ispostavilo se, bio jedini način za koji su dosadašnji jednomatrični režimi znali.

Предстоји нам процес трансформације јавних предузећа. Данас та предузећа већином послују на граници рентабилности или су губиташи. Недопустиво је у данашњем времену не обезбиједити организационе промјене са преструктурисањем, које ће оздравити и уредити систем државних предузећа по европским стандардима. Влада неће вршити приватизацију у првој години свога дјеловања, али ће на основу економских показатеља и општег интереса направити детаљну анализу и већ крајем наредне године имати јасну стратегију будућег дјеловања, која ће конкретно свапштити најповољнија рјешења за будуће дјеловање ових предузећа.

Неки тендери су већ у току, а од националних су интереса и имају снажан утицај на буџет, попут давања у концесије аеродрома или Закона о државној помоћи компанији Монтенегро ерлајнс. Након што будемо у посједу свих информација, кроз детаљну анализу дођићемо одлуку која буде најбоља за Црну Гору.

Тренутно се у економији суштавамо са највећим дефицитима и ту је најтеже покренути ствари са мртве тачке. Један од модела који ћемо примијенити је модел хумане дуалне економије. Успјех не зависи само од воље и одлучности. Ту постоје и објективни и субјективни проблеми, ту постоји питање финансијских дугова, ту постоји питање наслеђа прошлости, повезаних послова, монопола и сл. Иако очекујемо да ће нашу пажњу и дјеловање скретати ка дневним ургентним проблемима и реаговању на инсцениране активности, не смијемо никада да изгубимо визију, нити да заборавимо на финансијски опоравак и економски план развоја друштва.

Не желимо да будемо држава јефтине радне снаге, већ желимо да будемо држава знања и памети, јер имамо предуслове за то. Хитно треба да постанемо држава која привлачи инвеститоре са репутацијом и стручњаке са знањем које нам недостаје, а то можемо само ако им обезбиједимо гаранције засноване на стабилности, добрым законима и институцијама којима се вјерује. Ово је наше основно определјење. Иако још нијесмо постали званична Влада, ми смо већ дуже вријеме радили као Влада, припремали се, обавили бројне разговоре са релевантним финансијским

Predstoјi nam proces transformacije javnih preduzeća. Danas ta preduzeća većinom posluju na granici rentabilnosti ili su gubitaši. Nedopustivo je u današnjem vremenu ne obezbijediti organizacione promjene sa prestrukturisanjem, koje će ozdraviti i urediti sistem državnih preduzeća po evropskim standardima. Vlada neće vršiti privatizaciju u prvoj godini svoga djeđelovanja, ali će na osnovu ekonomskih pokazatelja i opšteg interesa napraviti detaljnju analizu i već krajem naredne godine imati jasnu strategiju budućeg djeđelovanja, koja će konkretno saopštiti najpovoljnija rješenja za buduće djeđelovanje ovih preduzeća.

Neki tenderi su već u toku, a od nacionalnih su interesu i imaju snažan uticaj na budžet, poput davanja u koncesije aerodroma ili Zakona o državnoj pomoći kompaniji Montenegro eklajns. Nakon što budemo u posjedu svih informacija, kroz detaljnu analizu donijećemo odluku koja bude najbolja za Crnu Goru.

Trenutno se u ekonomiji suočavamo sa najvećim deficitima i tu je najteže pokrenuti stvari sa mrtve tačke. Jedan od modela koji ćemo primijeniti je model humane dualne ekonomije. Uspjeh ne zavisi samo od volje i odlučnosti. Tu postoje i objektivni i subjektivni problemi, tu postoji pitanje finansijskih dugova, tu postoji pitanje nasleđa prošlosti, povezanih poslova, monopolija i sl. Iako očekujemo da će našu pažnju i djeđelovanje skretati ka dnevnim urgentnim problemima i reagovanju na inscenirane aktivnosti, ne smijemo nikada da izgubimo viziju, niti da zaboravimo na finansijski oporavak i ekonomski plan razvoja društva.

Ne želimo da budemo država jeftine radne snage, već želimo da budemo država znanja i pametni, jer imamo preduslove za to. Hitno treba da postanemo država koja privlači investitore sa reputacijom i stručnjake sa znanjem koje nam nedostaje, a to možemo samo ako im obezbijedimo garantije zasnovane na stabilitetu, dobrym zakonima i institucijama kojima se vjeruje. Ovo je naše osnovno opredjeljenje. Iako još nijesmo postali zvanična Vlada, mi smo već duže vrijeđe radiili kao Vlada, pripremali se, obavili brojne razgovore sa relevantnim

институцијама, бројним заинтересованим инвеститорима са добром репутацијом, пре испитивали могућности, дефинисали приоритете, разговарали о варијантама коришћења отпада у производне сархе итд.

Наравно, највеће богатство сваке државе је човјек. Иако је криза дубока и незапосленост никада већа, потребно је отворити нова радна мјеста. Зато су нам потребне инвестиције и инвеститори, превасходну на сјеверу, да бисмо ублажили економску дискриминацију и задржали омладину.

Вријеме нових технологија и потребе индустрије се мијењају и траже нову квалификациону структуру радне снаге. То значи да су нам потребна велика улагања, али то су и најоправданија улагања. То су улагања у будућност, у људе, то су улагања у људски капитал, то је шанса за младе људе који имају амбицију, али то је шанса и за све оне који имају енергију да направе промјене у свом животу. Наш први пројекат је обука 500 младих и талентованих за потребе ИТ сектора, који би се убрзаном специјализацијом прилагодили разним могућностима ове пропултивне области. Други пројекат је школовање одређеног броја будућих каријерних дипломата, јер смо ријетка држава у којој има преко 60% некаријерних дипломата, иако Закон прописује да мора бити испод 30%.

Наравно да ћemo и у свим другим областима пажњу поклањати усавршавању и школовању, подстицају креативности и истраживачког духа. Пажљиво ћemo креирати листу дефицитарних занимања и кренути у преквалификације и школовање кадрова према реалним потребама и пројекцијама развоја тржишта рада. Желимо да и постојећи програм економског држављанства промијенимо у програм држављанства за високо-квалификовани кадар.

finansijskim institucijama, brojnim zainteresovanim investitorima sa dobrom reputacijom, preispitivali mogućnosti, definisali prioritete, razgovarali o varijantama korišćenja otpada u proizvodne svrhe itd.

Naravno, najveće bogatstvo svake države je čovjek. Iako je kriza duboka i nezaposlenost nikada veća, потребно je otvoriti nova radna mјesta. Zato su nam potrebne инвестиције i investitori, prevashodnu na sjeveru, da bismo ublažili ekonomsku diskriminaciju i задржали омладину.

Vrijeme novih tehnologija i potrebe industrije se mijenjaju i traže novu kvalifikacionu strukturu radne snage. To znači da su nam potrebna velika ulaganja, ali to su i najopravданija ulaganja. To su ulaganja u budućnost, u ljude, to su ulaganja u ljudski kapital, to je šansa za mlađe ljude koji imaju ambiciju, ali to je šansa i za sve one koji imaju energiju da naprave promjene u svom životu. Naš prvi projekat je obuka 500 mlađih i talentovanih za potrebe IT sektora, koji bi se ubrzanom specijalizacijom prilagodili raznim mogućnostima ove propulzivne oblasti. Drugi projekat je školovanje određenog broja budućih karijernih diplomata, jer smo rijetka država u kojoj ima preko 60% nekarijernih diplomata, iako Zakon propisuje da mora biti ispod 30%.

Naravno da ћemo i u svim drugim oblastima pažnju poklanjati usavršavanju i školovanju, podsticanju kreativnosti i istraživačkog duha. Pažljivo ћemo kreirati listu deficitarnih zanimanja i krenuti u prekvalifikacije i školovanje kadrova prema realnim potrebama i projekcijama razvoja tržišta rada. Želimo da i postojeći program ekonomskog državljanstva промијенимо у програм држављанства за visokokvalifikovani kadar.

Наша економска стратегија је стварање предуслова за безбједно улагање капитала и привлачење страних директних инвестиција. Економска дипломатија и привлачење кредитабилних инвеститора мора бити један од задатака наше спољне политике. Дипломатско-конзуларна представништва ће у блиској координацији са МВП, МФОС, МЕР и МКИ бити у обавези да ефикасно и интензивно промовишу инвестиционе потенцијале наше државе, како бисмо заједнички изашли из незавидне економске ситуације, до које нас је довела бивша власт.

ЗАВРШНА РИЈЕЧ

Сматрамо да и овако редукована Влада има превише министарстава. Потребно је да тенденција буде даља оптимизација државне администрације, повећање ефективности и подизање квалитета живота грађана и других заинтересованих страна.

Овим преструктурисањем министарства покушали смо да назначимо правец реформи и саме државне управе.

На сваки проблем ћемо реаговати одмах, рећи ћемо истину и предложити рјешење, и што је најважније, лаж и крађу нећемо дозволити нити толерисати. Ово је Влада нулте толеранције на корупцију.

Ова Влада ће радити на промјени постојеће парадигме и начина размишљања у сваком сегменту друштва подижући сигурност и моралне вриједности у друштву.

Морамо стварати друштво у коме се знање вреднује, јер је знање највећа вриједност 21. вијека.

Као предсједник Владе охрабривају дијалог као начин доношења добрих одлука за нашу Црну Гору. Желим да нагласим да ће сваки предлог, свака идеја и свако конструтивно рјешење наћи на отворена врата, а да ћемо онда као тим наступати јединствено када буде потребно да одбрамимо наше ставове и образложимо одлуке које смо донијели. Све вас позивам да се придружите заједничком раду на изградњи квалитетније будућности и бољег живота за све нас.

Наша економска стратегија је стварање предуслова за безбједно улагање капитала и привлачење страних директних инвестиција. Економска дипломатија и привлачење кредитабилних инвеститора мора бити један од задатака наше спољне политике. Дипломатско-конзуларна представништва ће у блиској координацији са МВП, МФОС, МЕР и МКИ бити у обавези да ефикасно и интензивно промовишу инвестиционе потенцијале наше државе, како бисмо заједнички изашли из незавидне економске ситуације, до које нас је довела бивша власт.

ZAVRŠNA RIJEČ

Smatramo da i ovako redukovana Влада ima previše ministarstava. Potrebno je da tendencija bude dalja optimizacija državne administracije, povećanje efektivnosti i podizanje kvaliteta života građana i drugih zainteresovanih strana.

Ovim prestrukturisanjem ministarstava pokušali smo da naznačimo pravac reformi i same državne uprave.

Na svaki problem ćemo reagovati odmah, reći ćemo istinu i predložiti rješenje, i što je najvažnije, laž i kradu nećemo dozvoliti niti tolerisati. Ovo je Влада nulte tolerancije na korupciju.

Ova Влада ће raditi na promjeni postojeće paradigmе i načina razmišljanja u svakom segmentu društva podizajući sigurnost i moralne vrijednosti u društvu.

Moramo stvarati društvo u kome se znanje vrednuje, jer je znanje najveća vrijednost 21. vijeka.

Kao predsjednik Владе ohrabrijući dijalog kao način donošenja dobrih odluka za našu Crnu Goru. Želim da naglasim da će svaki predlog, svaka ideja i svako konstruktivno rješenje naći na otvorena vrata, a da ćemo onda kao tim nastupati jedinstveno kada буде потребно да одбрамимо наše stavove i obrazložimo odluke које смо донијели. Sve vas pozivam да се придružite заједничком раду на izgradnji kvalitetnije будућnosti i boljeg живота за све нас.

Ипак, највећа одговорност ће бити на мени, као предсједнику Владе, и ја се нећу скривати иза својих сарадника, а о нашим резултатима ћу јавности редовно подносити извјештај.

Најозбиљнији изазови ове Владе ће бити наставак економских реформи и убрзаше привредног раста, држање зацртаног курса спољне политике, наставак реформисања државе кроз модернизацију рада и ефикаснији рад државних службеника који морају бити сервис грађана; затим образовање и привлачење стручњака, успостављање партнерства између свих сегмената друштва и укључивање цивилног сектора у све друштвене иницијативе.

Желим да пошаљем поруку да ова земља има сјајно културно наслеђе и желим да сви заједно на њему градимо нову културну политику уз поштовање свих вјера и нација.

Вријеме ће, као мајсторско решето, показати колико смо као друштво и појединци спремни да, својом посвећеношћу и преглаштвом, заједно помјерамо границе и закорачимо у будућност свих нас. Вјерujem da mi sve можемо, ако то заиста хоћемо. То радимо ради наших породица, ради наше Црне Горе – зар нам је потребна већа мотивација?

Ми се овдје пред вама и пред свим нашим грађанима обавезујемо да ће све што будемо радили бити искључиво и једино у интересу грађана.

Први корак ка слободи је већ направљен. Посљедњих мјесец присуствовали смо беспоштедним критикама на рачун мого дјеловања, али и дјеловања кандидата за министре, и то, између осталих, и од стране припадника коалиције чији сам носилац. За разлику од многих, ја то доживљавам као сјајан почетак новог времена у коме свако има право на сопствено мишљење и у коме свако има контролише и јавно критикује рад било којег јавног дјелатника. Ово показваје да је прошло вријeme оних који стрепе од мишљења шефа и који су свој мозак трајно похранили у централном комитету. Овим путем захвалијем истакнутим члановима побједничких коалиција што су смогли снаге да се, ради општег добра,

Ipak, највећа одговорност ће бити на менi, као предсједнику Владе, и ја се нећu скривati изa svojih saradnika, a o našim rezultatima ću javnosti redovno podnositi izvještaj.

Najozbiljniji izazovi ove Vlade ћe biti nastavak ekonomskih reformi i ubrzanje privrednog rasta, držanje zacrtanog kursa spoljne politike, nastavak reformisanja države kroz modernizaciju rada i efikasniji rad državnih službenika koji moraju biti servis građana; zatim obrazovanje i privlačenje stručnjaka, uspostavljanje partnerstva između svih segmenata društva i uključivanje civilnog sektora u sve društvene inicijative.

Želim da pošaljem poruku da ova zemlja ima sjajno kulturno nasleđe i želim da svi zajedno na njemu gradimo novu kulturnu politiku uz poštovanje svih vjera i nacija.

Vrijerme ћe, kao majstorsko rešeto, pokazati koliko smo kao društvo i pojedinci spremni da, svojom posvećenošću i pregalashtvom, zajedno pomjeramo granice i zakoračimo u budućnost svih nas. Vjerujem da mi sve možemo, ako to zaista hoćemo. To radimo radi naših porodica, radi naše Crne Gore – zar nam je potrebna veća motivacija?

Mi se ovdje pred vama i pred svim našim građanima obavezujemo da će sve što budemo radili biti isključivo i jedino u interesu građana.

Prvi korak ka slobodi је već napravljen. Posljednjih mjeseci prisustvovali smo bespoštednim kritikama na račun moga djełovanja, ali i djełovanja kandidata za ministre, i to, između ostalih, i od strane pripadnika koalicije čiji sam nosilac. Za razliku od mnogih, ja to doživljavam kao sjajan početak novog vremena u komе svako ima pravo na sopstveno mišljenje i u komе svako kontroliše i javno kritikuje rad bilo kojeg javnog djełatnika. Ovo pokazuje da je prošlo vrijeme onih koji strepe od mišljenja šefa i koji su svoj mozak trajno pohranili u centralnom komitetu. Ovim putem zahvaljujem istaknutim članovima pobjedničkih koalicija što su smogli

odreknu ključnih pozicija u Vladu. Tim časnim postupkom su, uprkos mogućim neslaganja, pokazali i moralnu snagu i veliku moralnu razliku u odnosu na odlazeću vlast.

Посвећеност, одлучност, одговорност, отвореност и добротворност, вриједности су на којима ће се заснивати наш рад.

То је, драге колеге посланици, даме и господо. Програм наше Владе и ово су људи који треба да га спроведу у дјело. Најмање што можемо да обећамо у овој сложеној и специфичној ситуацији, превасходно проузрокованој лошом економском политиком и здравственим проблемима, јесте да ће ово бити Влада слободе и једнакости, Влада промјена и реформи, Влада ефективних и ефикасних резултата и демократске транспарентности.

Ми нијесмо мађоничари. Оно што имамо, то смо ми и наше знање, жеља да направимо Црну Гору бољом и праведнијом државом, наша синергија, тимско дјеловање и вјера нашег народа у боље сјутра коју не смијемо да изневjerimo. Једино што обећавамо јесте да ћемо се жртвовати, и радом, компетенцијом и одговорношћу свједочити резултат. Даћемо све од себе да обезбиједимо бољи живот за све наше грађане.

snage da se, radi opštег dobra, odreknu ključnih pozicija u Vladu. Tim časnim postupkom su, uprkos mogućim neslaganjima, pokazali i moralnu snagu i veliku moralnu razliku u odnosu na odlazeću vlast.

Posvećenost, odlučnost, odgovornost, otvorenost i dobrotvorost, vrijednosti su na kojima će se zasnovati naš rad.

To je, drage kolege poslanici, dame i gospodo, Program naše Vlade i ovo su ljudi koji treba da ga sprovedu u djelo. Najmanje što možemo da obećamo u ovoj složenoj i specifičnoj situaciji, prevašodno prouzrokovanoj lošom ekonomskom politikom i zdravstvenim problemima, jeste da će ovo biti Vlada slobode i jednakosti, Vlada promjena i reformi, Vlada efektivnih i efikasnih rezultata i demokratske transparentnosti.

Mi nijesmo mađioničari. Ono što imamo, to smo mi i naše znanje, želja da napravimo Crnu Goru boljom i pravednijom državom, naša sinergija, timsko djelovanje i vjera našeg naroda u bolje sjutra koju ne smijemo da iznevjerimo. Jedino što obećavamo jeste da ćemo se žrtvovati, i radom, kompetencijom i odgovornošću svjedočiti rezultat. Daćemo sve od себе da obezbijedimo bolji život za sve naše građane.

**ЗА ПРОСПЕРИТЕТ И
НАПРЕДАК ЦРНЕ ГОРЕ!**

**ZA PROSPERITET I
NAPREDAK CRNE GORE!**

EKSPOZE MANDATARA DR ZDRAVKA KRIVOKAPIĆA O SASTAVU I PROGRAMU RADA VLADE CRNE GORE / decembar 2020.

ЕКОПОЗЕ МАНДАТАРА ДР ЗДРАВКА КРИВОКАПИЋА О САСТАВУ И ПРОГРАМУ РАДА ВЛАДЕ ЦРНЕ ГОРЕ / децембар 2020.